

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

СЪВЕТ

Страсбург, 24 април 2024 г.
(OR. en)

2022/0167(COD)
LEX 2328

PE-CONS 3/1/24
REV 1

JAI 82
COPEN 15
ENFOPOL 20
CODEC 117

**ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА
ОТНОСНО ВЪЗСТАНОВЯВАНЕТО И КОНФИСКАЦИЯТА НА АКТИВИ**

ДИРЕКТИВА (ЕС) 2024/...
НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 24 април 2024 година

относно възстановяването и конфискацията на активи

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 82, параграф 2, член 83, параграфи 1 и 2, и член 87, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹,

в съответствие с обикновената законодателна процедура²,

¹ ОВ С 100, 16.3.2023 г., стр. 105.

² Позиция на Европейския парламент от 13 март 2024 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 12 април 20024 г.

като имат предвид, че:

- (1) В оценката на заплахата от тежката и организираната престъпност (SOCTA) на Европол за 2021 г. беше подчертана нарастващата заплахата от организираната престъпност и от проникването на престъпни елементи. Поради големите приходи, генерирани от организираната престъпност, които възлизат най-малко на 139 милиарда евро годишно и които във все по-голяма степен се изпират чрез паралелна подземна финансова система, наличието на облаги от престъпна дейност представлява значителна заплахата за целостта на икономиката и обществото, като подкопава принципите на правовата държава и основните права. Според съобщението на Комисията от 14 април 2021 г. относно Стратегията на ЕС за борба с организираната престъпност за периода 2021 – 2025 г. тази стратегия има за цел да се преодолеят предизвикателствата, породени от организираната престъпност чрез насърчаване на трансграничното сътрудничество и обмена на информация, подкрепа на ефективни разследвания срещу престъпните мрежи, елиминиране на облагите от престъпна дейност и приспособяване на правоприлагащите и съдебните органи към ерата на цифровите технологии.
- (2) Основният мотив за престъпните организации, които действат трансгранично, включително високорисковите престъпни мрежи, е финансовата печалба. Поради това, за да се справят със сериозната заплахата, която представлява организираната престъпност, е важно компетентните органи да разполагат с по-голям оперативен капацитет и с необходимите средства за ефективно проследяване и установяване, обезпечаване, конфискация и управление на средствата и облагите от престъпление или имуществото, придобито чрез престъпна дейност.

- (3) Престъпните организации обикновено реинвестират част от печалбите си от престъпна дейност, за да създадат финансова база, която да им позволи да продължат тази дейност. Освен това престъпните организации често прибегват до насилие, заплахи, сплашване или до корупция, за да придобият контрол върху дружества, да получат концесии, разрешения, търгове или безвъзмездни средства, да реализират незаконни печалби или предимства или да проникнат в ключови инфраструктури, например логистични центрове. Следователно такива организации засягат неблагоприятно свободата на конкуренция или оказват влияние върху решенията на публичните органи, като застрашават принципите на правовата държава и демокрацията. Престъпните организации са се превърнали в глобални икономически субекти с предприемаческа цел. Лишаването на престъпниците от незаконни печалби е от съществено значение за прекъсване на тяхната дейност и за предотвратяване на проникването им в законните икономики.
- (4) Икономическата и финансовата престъпност, и по-специално организираната престъпност, често се осъществяват чрез юридически лица и престъпленията, включени в обхвата на настоящата директива, могат да бъдат извършени в интерес или в полза на тези юридически лица. Поради това актове за обезпечаване и конфискация могат да се издават и срещу юридически лица в съответствие с националното право.

- (5) За да бъде ефективна системата за възстановяване на активи, се изисква бързо проследяване и установяване на средствата на и облагите от престъпление, както и на имуществото, за което се предполага, че е с престъпен произход. Тези средства на престъплението, облаги или имущество следва да бъдат обезпечавани, за да се предотвратява тяхното изчезване, след което следва да бъдат конфискувани след издаване на акт за конфискация в рамките на производства по наказателни дела. Една ефективна системата за възстановяване на активи изисква също ефективно управление на обезпеченото и конфискуваното имущество, за да се запази стойността на това имущество за държавата или за връщане на жертвите.
- (6) Действащата правна уредба на Съюза относно проследяването и установяването, обезпечаването, конфискацията и управлението на средствата на престъплението, облагите или имуществото, както и относно службите за възстановяване на активи, включва Директива 2014/42/ЕС на Европейския парламент и на Съвета³, Решение 2007/845/ПВР на Съвета⁴ и Рамково решение 2005/212/ПВР на Съвета⁵. Комисията извърши оценка на Директива 2014/42/ЕС и на Решение 2007/845/ПВР и достигна до заключението, че действащата уредба не е постигнала напълно целта на политиката за борба с организираната престъпност чрез отнемане на нейните печалби.

³ Директива 2014/42/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 г. за обезпечаване и конфискация на средства и облаги от престъпна дейност в Европейския съюз (ОВ L 127, 29.4.2014 г., стр. 39).

⁴ Решение 2007/845/ПВР на Съвета от 6 декември 2007 г. относно сътрудничеството между Службите за възстановяване на активи на държавите членки при проследяване и установяване на облаги или друго имущество, свързани с престъпления (ОВ L 332, 18.12.2007 г., стр. 103).

⁵ Рамково решение 2005/212/ПВР на Съвета от 24 февруари 2005 г. относно конфискация на облаги, средства и имущество от престъпления (ОВ L 68, 15.3.2005 г., стр. 49).

- (7) Действащата правна уредба следва да бъде актуализирана, за да се улеснят и гарантират ефективни усилия за възстановяване и конфискация на активи в целия Съюз. Следователно с настоящата директива следва да се определят минимални правила за проследяване и установяване, обезпечаване, конфискация и управление на имущество в рамките на производства по наказателни дела. В този контекст понятието „производства по наказателни дела“ има автономен характер в правото на Съюза и се тълкува от Съда на Европейския съюз, независимо от съдебната практика на Европейския съд по правата на човека. Настоящата директива не засяга процедурите, които държавите членки могат да използват за обезпечаване и конфискация на имуществото. Необходимо е да се подсили капацитетът на компетентните органи да лишават престъпниците от облагите от престъпна дейност. За тази цел следва да се установят правила за укрепване на проследяването и установяването на активи, както и на възможностите за обезпечаване, да се подобри управлението на обезпеченото и конфискуваното имущество до разпореждането с него във връзка с окончателен акт за конфискация, да се укрепят инструментите за конфискация на средства на престъплението, облаги и имущество, придобито чрез престъпна дейност, на престъпни организации и да се подобри цялостната ефикасност на системата за възстановяване на активи.

- (8) С настоящата директива следва да се улесни трансграничното сътрудничество, като се предоставят на компетентните органи необходимите правомощия и ресурси, за да отговарят бързо и ефективно на искания от органи в други държави членки.
- Разпоредбите, с които се определят правила за ранно проследяване и установяване, спешни действия за обезпечаване или ефективно управление, допринасят за подобряване на възможностите за възстановяване на активи през границите. Като се имат предвид глобалният характер на организираната престъпност и нейният капацитет за бързо прехвърляне на активи от престъпна дейност през границите, сътрудничеството с трети държави също следва да бъде засилено в рамките на международната правна уредба.

- (9) Заради поликриминалния характер и системното и ориентирано към печалба сътрудничество между престъпните организации, които участват в широк набор от незаконни дейности на различни пазари, за ефективната борба с организираната престъпност са необходими мерки за обезпечаване и конфискация, които да обхващат печалбите от всички престъпления, в които участват организираните престъпни групи. Тези престъпления включват областите на престъпност, изброени в член 83, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС). В допълнение към престъпленията, изброени в член 83, параграф 1 от ДФЕС, обхватът на настоящата директива следва също така да включва всички престъпления, които са хармонизирани на равнището на Съюза, включително измами срещу финансовите интереси на Съюза в контекста на нарастващото участие на организирани престъпни групи в такива престъпления. Обхватът на настоящата директива следва също така да включва престъпленията против околната среда, които представляват една от основните дейности за организираните престъпни групи и често са свързани с изпиране на пари или с отпадъци и остатъчни вещества, генерирани в контекста на производството и трафика на наркотици. Подпомагането на незаконното влизане и пребиваване представлява основна дейност за организираните престъпни групи и обикновено е свързано с трафика на хора. Престъплението подпомагане на незаконното влизане и пребиваване следва да се разбира по смисъла на Директива 2002/90/ЕО на Съвета⁶ и Рамково решение 2002/946/ПВР на Съвета⁷. Рамково решение 2002/946/ПВР предвижда възможността наказателноправните санкции да се придружават от конфискация на превозното средство, с което е извършено престъплението, като ясно се посочва, че неговите разпоредби се прилагат, без да се засяга закрилата за бежанците и лицата, търсещи убежище, с цел предоставяне на хуманитарна помощ в съответствие с международното право.

⁶ Директива 2002/90/ЕО на Съвета от 28 ноември 2002 г. за определяне на подпомагане на незаконното влизане, преминаването и пребиваването (ОВ L 328, 5.12.2002 г., стр. 17).

⁷ Рамково решение 2002/946/ПВР на Съвета от 28 ноември 2002 г. за укрепване на наказателноправната рамка за предотвратяване на подпомагането на незаконното влизане, транзит и престой (ОВ L 328, 5.12.2002 г., стр. 1).

- (10) В допълнение към престъплението участие в престъпна организация по смисъла на член 2 от Рамково решение 2008/841/ПВР на Съвета⁸, и други престъпления, посочени в член 1, точка 1 от Рамково решение 2008/841/ПВР и определени в националното право, следва да бъдат включени в обхвата на настоящата директива, доколкото се извършват в рамките на престъпна организация, съгласно определението в член 1, точка 1 от Рамково решение 2008/841/ПВР и определението в националното право, с цел да бъдат иззети незаконни печалби от престъпна дейност, обичайно извършвана от престъпни организации. Държавите членки по-специално се насърчават да гарантират, че в обхвата на настоящата директива се включват престъпленията фалшифициране и пиратство на продукти, незаконен трафик на културни ценности, подправяне и трафик на административни документи, убийство или тежка телесна повреда, незаконна търговия с човешки органи и тъкани, отвличане, незаконно задържане или вземане на зложници, организиран или въоръжен грабеж, рекет и изнудване, трафик на откраднати превозни средства, данъчни престъпления, свързани с преки и косвени данъци, палеж, измама и мошеничество, незаконен трафик на ядрени или радиоактивни материали и престъпления, които попадат под юрисдикцията на Международния наказателен съд. Настоящата директива обаче не задължава държавите членки да въвеждат или запазват в правната си уредба каквото и да било престъпление.

⁸ Рамково решение 2008/841/ПВР на Съвета от 24 октомври 2008 г. относно борбата с организираната престъпност (ОВ L 300, 11.11.2008 г., стр. 42).

- (11) За да се гарантира ефективното прилагане на ограничителните мерки на Съюза, е необходимо да се разшири обхватът на директивата, така че да включва престъпленията, обхванати от Директива (ЕС) 2024/... на Европейския парламент и на Съвета⁹⁺.
- (12) За да се из земе имущество, което може да бъде преобразувано и прехвърлено с цел укриване на произхода му, както и за да се гарантира хармонизация и яснота на определенията в целия Съюз, следва да се даде по-широко определение на имуществото, което може да бъде обект на обезпечаване и конфискация. То следва да обхваща правни документи или инструменти, включително в електронна или цифрова форма, удостоверяващи правото на собственост или други права върху имущество, подлежащо на обезпечаване и конфискация, включително например финансови инструменти, тръстове или документи, които могат да доведат до вземания на кредитори и обикновено се намират във владение на лицето, засегнатото от съответните процедури. С настоящата директива не се засягат действащите национални процедури за съхраняване на правни документи или инструменти, с които се удостоверяват правото на собственост или други права върху имущество, както се прилагат от националните компетентни органи или публични органи в съответствие с националното право. Определението за имущество следва да обхваща всички форми на собственост, включително криптоактивите.

⁹ Директива (ЕС) 2024/... на Европейския парламент и на Съвета от ... относно определянето на престъпленията и санкциите, свързани с нарушаване на ограничителните мерки на Съюза, и за изменение на Директива (ЕС) 2018/1673 (OБ L ..., ELI ...).

⁺ OБ: Моля, въведете номера на директивата, съдържаща се в документ PE-CONS 95/23 (2022/0398 (COD)) и въведете номера, датата, заглавието и данните за публикуването в OБ на посочената директива в бележката под линия.

- (13) За да се из земе имущество, което може да бъде преобразувано и прехвърлено с цел укриване на произхода му, и за да се гарантират хармонизацията и яснотата на определенията в целия Съюз, следва да се предвиди широкообхватно определение на облагите от престъпления, което да включва преките облаги от престъпна дейност и всички косвени ползи, включително последващо реинвестиране или преобразуване на преките облаги, в съответствие с определенията в Регламент (ЕС) 2018/1805 на Европейския парламент и на Съвета¹⁰. Поради това понятието за облаги следва да обхваща всяко имущество, включително имущество, което е преобразувано или превърнато, изцяло или частично, в друго имущество, както и имущество, което е смесено с имущество, придобито от законни източници, до стойността, на която се оценяват смесените облаги. Те следва също така да включват доходите или други ползи, произтичащи от облаги от престъпления, или от имуществото, в което облагите са били преобразувани или превърнати, или с което са били смесени.

¹⁰ Регламент (ЕС) 2018/1805 на Европейския парламент и на Съвета от 14 ноември 2018 г. относно взаимното признаване на актове за обезпечаване и конфискация (ОВ L 303, 28.11.2018 г., стр. 1).

- (14) Проследяването и установяването на имущество на ранен етап от наказателното разследване е от съществено значение за гарантиране на бързото установяване на средствата на престъплението, облагите или имуществото, които биха могли впоследствие да бъдат конфискувани, включително имущество, свързано с престъпна дейност, извършвана в други юрисдикции, като по този начин се улеснява трансграничното сътрудничество. За да се гарантира, че финансовите разследвания са с достатъчен приоритет във всички държави членки, така че да могат да се разглеждат престъпления с трансграничен характер, е необходимо да се изисква от компетентните органи да започват проследяване на активите от момента, в който възникне подозрение за престъпна дейност, която би могла да донесе значителна икономическа полза. Когато определят дали икономическата полза може да е значителна, държавите членки следва да могат да установят минимални прагове за стойността на очакваните облаги или да позволят на компетентните органи да извършват оценка за всеки отделен случай. За да се даде възможност за достатъчна гъвкавост при започването на финансови разследвания, държавите членки следва да могат да ограничат обхвата до разследвания на престъпления, които е вероятно да са били извършени в рамките на престъпна организация. С цел да се гарантират ефективни финансови разследвания, държавите членки следва да осигурят необходимите финансови, технически и човешки ресурси.

- (15) За да се гарантира ефективното прилагане на ограничителните мерки на Съюза, Съюзът е създал общи минимални правила относно определенията за престъпно поведение, нарушаващо ограничителните мерки на Съюза. За да се улесни разкриването на престъпления, свързани с нарушаване на ограничителните мерки на Съюза, е важно службите за възстановяване на активи да бъдат оправомощени да проследяват и установяват имуществото на лица и образувания, спрямо които се прилагат тези мерки, по искане на националните компетентни органи въз основа на налични данни и основателни причини да се смята, че са извършени такива престъпления. Тези правомощия не следва да засягат процесуалните изисквания и гаранции, установени съгласно националното право, включително правилата относно образуването на наказателно производство или, когато е необходимо, изискването за получаване на съдебно разрешение.
- (16) Като се има предвид, че за ефективното проследяване и установяване на имуществото може да са необходими мерки за проследяване и установяване, които биха изисквали намесата на други органи, е важно службите за възстановяване на активи да могат да отправят искане за сътрудничество до съответните органи. Условието за такива искания ще се уреждат от националното право. Държавите членки могат да включват представители както на правоприлагащите, така и на съдебните органи в персонала на своите служби за възстановяване на активи или могат да създават служби за възстановяване на активи както в рамките на правоприлагащите органи, така и на съдебните органи.

- (17) Поради транснационалния характер на финансите, използвани от организираните престъпни групи, информацията, която може да доведе до установяване на средствата на и облагите от престъплението и на друго имущество, притежавано или контролирано от престъпници, следва да се обменя бързо между държавите членки. За тази цел е необходимо да се оправомощат службите за възстановяване на активи да проследяват и установяват имущество, което впоследствие може да бъде конфискувано, да се гарантира, че те имат достъп до необходимата информация при ясни условия, и да се установят правила за бърз обмен на информация между службите, както спонтанен, така и при поискване. При спешни случаи, когато съществува риск имуществото да изчезне, отговорите на исканията за информация следва да се дават възможно най-скоро и в рамките на не повече от осем часа. Изискването службите за възстановяване на активи да проследяват и установяват средствата на престъплението, облагите или имуществото, които вече са станали или може да станат обект на акт за обезпечаване или конфискация, издаден от друга държава членка, има за цел да улесни изготвянето или изпълнението на актове за обезпечаване от други държави членки, но не предполага задължение за признаване на такива актове съгласно Регламент (ЕС) 2018/1805.

- (18) За да извършват ефективни разследвания с цел проследяване на активи и бързо да отговарят на трансгранични искания, службите за възстановяване на активи следва да имат достъп до информацията, необходима за установяване на съществуването, собствеността или контрола върху имущество, което е или може да стане обект на акт за обезпечаване или акт за конфискация. Поради това службите за възстановяване на активи следва да имат незабавен и пряк достъп до съответните данни, като например информация за недвижими имоти, национални регистри за гражданството и населението, търговски бази данни и бази данни за превозните средства, в допълнение към достъпа до информация за банковите сметки съгласно Директива (ЕС) 2019/1153 на Европейския парламент и на Съвета¹¹ и до информация за действителните собственици съгласно Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета¹². Достъпът и търсенето следва да се считат за непосредствени и преки, наред с другото, когато националните органи, управляващи регистър, предават бързо на компетентните органи информацията чрез автоматизиран механизъм, при условие че никоя институция посредник не може да окаже въздействие върху исканите данни или върху информацията, която трябва да бъде предоставена. Освен това държавите членки следва да гарантират, че службите за възстановяване на активи имат бърз достъп, незабавно и пряко или при поискване, до друга информация, която може да бъде от значение за установяване на съответното имущество, като например информация за ипотeki и заеми, митнически данни или информация за електронните преводи и салдата по сметките, както и фискални данни, социално-осигурителни данни и информация в областта на правоприлагането.

¹¹ Директива (ЕС) 2019/1153 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. за установяване на правила, с които се улеснява използването на финансова и друга информация за предотвратяването, разкриването, разследването или наказателното преследване на определени престъпления, и за отмяна на Решение 2000/642/ПВР на Съвета (ОВ L 186, 11.7.2019 г., стр. 122).

¹² Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 г. за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма, за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и на Директива 2006/70/ЕО на Комисията (ОВ L 141, 5.6.2015 г., стр. 73).

По отношение на фискалните данни, националните социално-осигурителни данни и информацията в областта на правоприлагането следва да бъде възможно държавите членки да решават да предоставят на службите за възстановяване на активи достъп до тази информация въз основа на мотивирани искания и да дават възможност на органите, притежаващи такава информация, да отказват достъп до нея при определени условия, за да се гарантират неприкосновеността на разследванията, поверителността на информацията, предоставена от друга държава членка или трета държава, както и пропорционалността на исканията на информация спрямо законните интереси на дадено физическо или юридическо лице. Достъпът до информация следва да бъде обвързан с конкретни гаранции, с които да се предотвратят злоупотреби с правата за достъп. Тези гаранции допълват изискванията за предвиждане на записи за дейностите по достъп и търсене съгласно член 25 от Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета¹³. Предоставянето на достъп до тази информация не възпрепятства държавите членки да обвързват достъпа с процесуални гаранции, установени съгласно националното право, като същевременно надлежно отчитат необходимостта службите за възстановяване на активи да могат бързо да отговарят на трансгранични искания за информация. Прилагането на процесуални гаранции не следва да засяга възможностите на службите за възстановяване на активи да отговарят на искания от други държави членки, особено в случаи на спешни искания.

¹³ Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от компетентните органи за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания и относно свободното движение на такива данни, и за отмяна на Рамково решение 2008/977/ПВР на Съвета (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 89).

- (19) За да се гарантира сигурността на информацията, споделяна между службите за възстановяване на активи, всички служби за възстановяване на активи следва да имат пряк достъп до мрежовото приложение за защитен обмен на информация (SIENA), управлявано от Европол в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/794 на Европейския парламент и на Съвета¹⁴. SIENA или, при необходимост и като изключение, други сигурни канали следва да се използват за цялата комуникация между службите за възстановяване на активи съгласно настоящата директива. Възможно е по изключение да се наложи да се използва друг сигурен канал, например когато спешният характер на искането на информация изисква временно използване на друг канал за комуникация или когато обменът на информация изисква участието на трети държави или международни организации, или когато са налице обективни причини да се смята, че такова участие ще бъде необходимо на по-късен етап. Приема се, че позоваването на SIENA се отнася и до нейния приемник, в случай че тя бъде заменена.

¹⁴ Регламент (ЕС) 2016/794 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2016 г. относно Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол) и за замяна и отмяна на решения 2009/371/ПВР, 2009/934/ПВР, 2009/935/ПВР, 2009/936/ПВР и 2009/968/ПВР на Съвета (ОВ L 135, 24.5.2016 г., стр. 53).

- (20) Като се има предвид скоростта, с която престъпниците прехвърлят активи от престъпна дейност от юрисдикция в юрисдикция, държавите членки следва да гарантират, че службите за възстановяване на активи обменят бързо информацията, необходима за изпълнението на техните задачи. В изключителни случаи може да бъде обективно обосновано службите за възстановяване на активи да откажат да предоставят информация на друга служба за възстановяване на активи, отпредила искане за това, ако това би навредило на интересите на националната сигурност на държавата членка, в която се намира службата за възстановяване на активи, до която е отправено искането, би застрашило текущи разследвания или оперативно-издирвателни операции, би представлявало непосредствена заплаха за живота или физическата неприкосновеност на дадено лице или ако това би било очевидно непропорционално или несъответстващо на целите, за които е поискана информацията. Когато оценяват спазването на принципите на необходимост и пропорционалност, службите за възстановяване на активи следва да извършват надлежна проверка, включително по отношение на зачитането на основните права.
- (21) Обезпечаването и конфискацията съгласно настоящата директива са автономни понятия, които не следва да възпрепятстват държавите членки да изпълняват настоящата директива, като използват инструменти, които в съответствие с националното право биха се считали за санкции или други видове мерки.

- (22) Конфискацията води до окончателно лишаване от собственост. Въпреки това запазването на имуществото може да бъде предпоставка за конфискация и често е от съществено значение за ефективното изпълнение на акта за конфискация. Имуществото се запазва чрез обезпечаване. За да се предотврати изчезването на имуществото, компетентните органи в държавите членки, които може да включват службите за възстановяване на активи, следва да бъдат оправомощени да предприемат незабавни действия, включително под формата на заповед, за осигуряване на това имущество, докато не бъде издаден акт за обезпечаване. Като се има предвид изключителният характер на тези действия, държавите членки следва да ограничат валидността им във времето.
- (23) Когато компетентните органи не могат да предприемат незабавни действия, държавите членки следва да позволяват на службите за възстановяване на активи да предприемат такива действия. Такива действия може да бъдат необходими по-специално, когато вследствие на искане от служба за възстановяване на активи в друга държава членка службата за възстановяване на активи е проследила и установила активи, които могат да изчезнат много бързо, като например криптоактиви, и когато компетентните органи в държавата членка, в която се намира службата за възстановяване на активи, до която е отправено искането, не могат да предприемат незабавни действия при липсата на наказателно разследване в тази държава членка. Службите за възстановяване на активи следва да могат да обезпечат активите, докато стане възможно издаването на европейски акт за обезпечаване съгласно Регламент (ЕС) 2018/1805.

- (24) Като се има предвид намесата в правото на собственост, вследствие на актовете за обезпечаване, такива временни мерки не следва да остават в сила за период, по-дълъг от необходимото за запазване на наличността на имуществото с оглед на евентуална последваща конфискация. Поддържането на такива временни мерки може да изисква упражняване на контрол от страна на националния съд, за да се гарантира, че целта за предотвратяване на изчезването на имуществото продължава да бъде валидна.
- (25) Мерките за обезпечаване следва да не засягат възможността конкретно имущество да се счита за доказателство по време на производството, при условие че в крайна сметка то ще бъде предоставено за ефективно изпълнение на акта за конфискация. В контекста на наказателното производство имуществото може да бъде обезпечено и с оглед на евентуалното му последващо връщане на пострадалите или с цел да се гарантира обезщетение за вредите, причинени в резултат на съответното престъпление.
- (26) В допълнение към мерките за конфискация, които позволяват на органите да лишават престъпниците от средствата на престъплението или от облагите от престъплението, ако бъде постановена осъдителна присъда, е необходимо да се даде възможност за конфискация на имущество с еквивалентна стойност на тези средства на престъплението или облаги, за да се иземе имущество на стойност, която е еквивалентна на стойността на средствата на престъплението и на облагите, когато е невъзможно въпросните средства на престъплението и облаги да бъдат конфискувани. Държавите членки са свободни да определят конфискацията на имущество с еквивалентна стойност като допълнителна мярка или като алтернатива на конфискацията на средства на престъплението и облаги, според случая и в съответствие с националното право.

- (27) При изпълнението на настоящата директива в случаи на конфискация на имущество, чиято стойност съответства на средствата на престъплението, съответните разпоредби следва да бъдат приложими, когато предвид конкретните обстоятелства по случая такава мярка е пропорционална, като се вземе предвид по-специално стойността на съответните средства на престъплението. Освен това държавите членки могат да вземат предвид и дали и до каква степен осъденото лице е отговорно за невъзможността средствата на престъплението да бъдат конфискувани.

- (28) Практиката заподозрените или обвиняемите лица да прехвърлят имущество или облиги на запозната трета страна с цел избягване на конфискация е често срещана и широко разпространена. Придобиването от трета страна се отнася до ситуации, при които например имущество е било придобито, пряко или косвено, например чрез посредник, от трета страна от заподозряно или обвиняемо лице, включително когато престъплението е извършено от тяхно име или в тяхна полза и когато обвиняемият не разполага с имущество, което да може да бъде конфискувано. Такава конфискация следва да е възможна най-малкото в случаите, когато е установено, че съответните трети страни са знаели или е трябвало да знаят, че целта на прехвърлянето или придобиването е била да се избегне конфискация. Дали третата страна е знаела или е трябвало да знае следва да се оценява въз основа на конкретни факти и обстоятелства, включително че прехвърлянето е извършено безвъзмездно или в замяна на сума, значително непропорционална на пазарната стойност, че имуществото е прехвърлено на тясно свързани страни или че е останало под действителния контрол на заподозряното или обвиняемото лице. Прехвърлянето на страни, тясно свързани със заподозряното или обвиняемото лице, може да включва прехвърляне на членове на семейството или на физически лица, които имат правни договорености, или всякакви други близки делови отношения със заподозряното или обвиняемото лице, или прехвърляне на правни субекти, в чиито административни, управителни или надзорни органи участва заподозряното или обвиняемото лице, или член на семейството. Правилата за конфискацията по отношение на трети страни следва да обхващат както физическите, така и юридическите лица, без да се засяга правото на третите страни да бъдат изслушани, включително правото да предявяват претенции за собственост върху съответното имущество. Във всеки случай правата на добросъвестни трети страни следва да бъдат защитени съгласно националното право.

- (29) Престъпните организации участват в широк спектър от престъпни дейности. За да се постигне ефективно справяне с организираната престъпна дейност, е възможно да има ситуации, при които е уместно осъдителната присъда за престъпление, което е вероятно да доведе до икономическа полза, да бъде последвана от конфискация не само на имущество, свързано с конкретно престъпление, включително облаги от престъпления или средства на престъплението, но и на допълнително имущество, което съдът определи като придобито чрез престъпно поведение. Такава разширена конфискация следва да бъде възможна, когато съдът се е убедил, че въпросното имущество е придобито чрез престъпно поведение, без да се изисква осъдителна присъда за такова престъпно поведение. Съответното престъпно поведение може да съставлява всякакъв вид престъпление. Не е необходимо да се доказват отделни престъпления, но съдът трябва да бъде убеден, че въпросното имущество е придобито в резултат на такова престъпно поведение. В този контекст съдът трябва да разгледа конкретните обстоятелства по случая, включително фактите и наличните доказателства, въз основа на които би могло да се постанови решение за разширена конфискация. Фактът, че имуществото на лицето е несъразмерно спрямо законните доходи на това лице, би могъл да бъде сред фактите, които дават основание на съда да направи извода, че имуществото е придобито чрез престъпно поведение. Държавите членки биха могли също така да предвидят изискване за определен период от време, в който е възможно имуществото да се счита за придобито чрез престъпно поведение.

- (30) Конфискацията следва да бъде възможна, когато постановяването на окончателна осъдителна присъда не е възможно поради болест, укриване или смърт на заподозряното или обвиняемото лице. Конфискацията следва също да бъде възможна, когато давностните срокове, предвидени в националното право за съответните престъпления, са под 15 години и са изтекли след образуването на наказателното производство. Конфискация в такива случаи следва да се допуска само когато наказателното производство е можело да доведе до окончателна осъдителна присъда за престъпление, ако не бяха настъпили тези обстоятелства, поне за престъпленията, които биха могли да доведат, пряко или косвено, до значителна икономическа полза, и при условие че съдът се е убедил, че средствата на престъплението, облагите или имуществото, които ще бъдат конфискувани, са придобити чрез това престъпление или са пряко или непряко свързани с него. В случаи на болест или укриване възможността за провеждане на производство в отсъствието на подсъдимия в държавите членки следва да бъде достатъчна предпоставка за спазването на задължението за позволяване на такава конфискация. Важно е да се припомни, че международни органи са изтъквали потенциала на конфискацията при липса на осъдителна присъда за преодоляване на препятствията пред конфискацията на незаконни печалби поради имунитет и амнистия.
- (31) За целите на настоящата директива под „болест“ следва да се разбира невъзможността на заподозряното или обвиняемото лице да участва лично в наказателното производство за продължителен период от време, в резултат на което има опасност да изтекат предвидените в националното право срокове за търсене на наказателна отговорност и производството да не може да продължи.

- (32) В случаите, когато мерките за конфискация по членове 12—15 не се прилагат поради правни или фактически причини, определени от националното право, следва все пак да бъде възможно да се конфискува имущество, което е било установено, или, когато националната правна система изисква обезпечаване — обезпечено, в рамките на разследване на престъпление въз основа на признаци, че имуществото може да е било придобито чрез престъпно поведение. Такова имущество следва да бъде конфискувано, когато съдът е убеден, че е придобито чрез престъпно поведение в рамките на престъпна организация, и когато това поведение може да доведе, пряко или косвено, до значителна икономическа полза. При определяне на това дали дадено престъпно поведение е вероятно да доведе до значителна икономическа полза държавите членки може да вземат предвид всички имащи отношение обстоятелства, включително начина на действие (*modus operandi*), например ако условие за извършване на престъпление е то да е извършено в контекста на организирана престъпност или с умисъл за генериране на редовни печалби от престъпления. Държавите членки следва да дадат възможност за конфискация на такова богатство с неизяснен произход, когато разследването, при което е установено имуществото, се отнася до престъпление, което попада в обхвата на настоящата директива и е наказуемо с лишаване от свобода за максимален срок от най-малко четири години. Това условие гарантира, че възможността за конфискация на богатство с неизяснен произход възниква при наказателни разследвания на престъпления, които отговарят на определен праг на тежест.

- (33) Когато прилагат националните правила за изпълнение на настоящата директива, националните компетентни органи може да изберат да не разпоредят или да не изпълнят конфискация на богатство с неизяснен произход, когато в конкретния случай прилагането на правилата, установени в настоящата директива, би било явно необосновано или непропорционално. Държавите членки биха могли също да предвидят изискване за определен период от време, в който имуществото би могло да се счита за придобито чрез престъпно поведение. Държавите членки следва да гарантират, че се зачитат съответните процесуални права на засегнатото лице. Правата на добросъвестните трети страни следва да бъдат защитени в съответствие с националното право.

- (34) Въпреки че да е доказано извършването на конкретно престъпление не следва да бъде предварително условие за конфискацията на богатство с неизяснен произход, трябва да са налице достатъчно факти и обстоятелства, за да може съдът да се убеди, че въпросното имущество е придобито чрез престъпления. Съответното престъпно поведение може да се състои във всякакъв вид престъпление, което е извършено в рамките на престъпна организация и е вероятно да доведе до значителна икономическа полза, което го прави тежко по естество. Когато определят дали имуществото следва да бъде конфискувано, националните съдилища следва да вземат предвид всички съответни обстоятелства по делото, включително наличните доказателства и конкретните факти, като например, че стойността на имуществото е съществено непропорционална на законните доходи на лицето. Друг относим фактор може да е липсата на правдоподобен законен източник на имуществото, тъй като произходът на законно придобитото имущество обикновено може да бъде изяснен. Връзката на лицето с дейностите на престъпна организация също би могла да бъде от значение, както и други обстоятелства, като например ситуацията, в която е открито имуществото, или признаци за участие в престъпна дейност. Оценка следва да се прави за всеки отделен случай в зависимост от обстоятелствата. Държавите членки следва да могат да решават да разрешат конфискацията на богатство с неизяснен произход, когато наказателното производство е прекратено, или издаването на заповед за такава конфискация отделно от наказателното производство за престъплението.
- (35) Настоящата директива не възпрепятства държавите членки да приемат мерки, позволяващи конфискацията на богатство с неизяснен произход за други престъпления или обстоятелства. Предметът на настоящата директива е ограничен до производства по наказателни дела, поради което настоящата директива не се прилага за мерки за конфискация в производства по граждански дела, които държавите членки може да са въвели.

- (36) Проследяването и установяването на имущество, което да бъде обезпечено и конфискувано, следва да бъде възможно дори след окончателна осъдителна присъда за престъпление или след производство, свързано с неоснована на присъда конфискация. Това не възпрепятства държавите членки да определят разумни срокове след окончателната осъдителна присъда или окончателното решение по производство, свързано с неоснована на присъда конфискация, след изтичането на които проследяването и установяването вече няма да бъдат възможни.
- (37) Като се има предвид, че престъпните дейности могат да причинят големи вреди на жертвите, от съществено значение е да се защитят техните права, включително правото на обезщетение и връщане на имущество. Поради това държавите членки следва да предприемат подходящи мерки, за да гарантират, че исовете на жертвите за връщане на имущество и обезщетение срещу лицето, което е обект на мярка за конфискация в резултат на престъпление, се вземат предвид в производствата по проследяване, обезпечаване и конфискация на активи, включително в трансгранични случаи. Освен това, за да се улесни обезщетяването и връщането на имущество на жертвите, е необходимо да се улесни проследяването на имущество, което може да стане обект на такива исове, както и обменът на информация между органите, компетентни за проследяването на активи, и органите, компетентни да вземат решения по исове на жертвите или да изпълняват такива решения.

- (38) Повторното използване за социални цели на конфискуваното имущество изпраща видимо послание към обществото като цяло относно значението на ценности като справедливост и законност, потвърждава върховенството на принципите на правовата държава в общностите, които са по-пряко засегнати от организираната престъпност, и изгражда устойчивостта на тези общности срещу проникването на престъпни елементи в социалната и икономическата структура, както се наблюдава в държавите членки, които вече са приели мерки за такова повторно използване за социални цели. Поради това държавите членки се насърчават да предприемат необходимите мерки, за да се даде възможност за използването на конфискуваното имущество в обществен интерес или за социални цели, така че да може да бъде запазено като държавна собственост за целите на правосъдието, правоприлагането, обществените услуги, за социални или икономически цели или за прехвърляне на това конфискувано имущество на органите от общината или региона, където се намира, така че тези органи да могат да го използват за такива цели, включително като го предоставят на организации, извършващи дейности от социален интерес. Използването на конфискувано имущество за такива цели не засяга бюджетната автономност на държавите членки.
- (39) Следва също така да бъде възможно държавите членки да използват конфискуваното имущество, за да допринесат за механизми в подкрепа на трети държави, засегнати от ситуации, в отговор на които са приети ограничителни мерки на Съюза, доколкото извършеното престъпление е пряко или непряко свързано с въпросната ситуация. Комисията следва да улеснява сътрудничеството между държавите членки и с трети държави и би могла да предостави насоки относно най-ефективните процедури и финансови механизми, които са на разположение за подкрепа на тези трети държави, с оглед насърчаване на използването на конфискуваните средства, облаги или имущество за тази цел.

- (40) Държавите членки се насърчават да предприемат подходящи мерки за предотвратяване на прякото или непряко придобиване на имуществото в хода на разпореждането с него въз основа на акт за конфискация от лица, осъдени в рамките на наказателното производство, в което имуществото е било обезпечено. Такива мерки могат да бъдат ограничени до имущество над определена стойност и могат да включват изключването на определени видове субекти от участие в продажбата на имуществото, изискването на документация от купувача или оценката на връзките на купувача с осъденото лице. Държавите членки може да прилагат такива мерки и за продажбата на обезпечено имущество.
- (41) За да се гарантира, че имуществото, което е или може да стане обект на акт за обезпечаване или конфискация, ще запази икономическата си стойност, държавите членки следва да въведат ефективни мерки за управление. Тези мерки включват ефективното управление на субекти, като например предприятия, които следва да бъдат запазени като действащо предприятие, като същевременно се предприемат необходимите мерки, за да се гарантира, че заподозряното лице или обвиняемият не извлича пряка или косвена облага от текущите операции на този субект или, когато е подходящо, мерки за надзор по отношение на контрола на такъв субект.

- (42) Когато е оправдано от естеството на имуществото, включително неговата стойност или необходимостта от специфични условия за управление, следва да бъде извършена оценка на това как да се сведат до минимум разходите за управление и да се запази стойността на имуществото, при подготовката или най-късно след изпълнението на акта за обезпечаване без ненужно забавяне. Целта на оценката е да се осигурят на компетентните органи съответните съображения, които да бъдат взети предвид преди, по време на или след приемането или изпълнението на акта за обезпечаване. Държавите членки може да предоставят насоки относно начина, по който се извършва тази оценка, като се вземат предвид обстоятелствата във връзка с имуществото, което трябва да бъде обезпечено, и се гарантира, че оценката не застрашава своевременното изпълнение на акта за обезпечаване.

- (43) В ситуации, при които е основателно да се приеме, че обезпеченото имущество е нетрайно или бързо се амортизира, че разходите за поддръжката му са непропорционални на очакваната му стойност към момента на конфискацията, или че имуществото е твърде трудно за администриране или че е лесно замествимо, държавите членки следва да разрешават продажбата на това имущество преди издаването на окончателен акт за конфискация. В съответствие с националното право решението за продажба на имущество със специфично естество може да подлежи на предварително одобрение от национален компетентен орган. Преди да вземат такова решение, държавите членки следва да гарантират, че засегнатото лице, с изключение на случаите, в които то се е укрило или местонахождението му не може да бъде установено, е уведомено и, освен в спешни случаи, има възможност да бъде изслушано преди продажбата. Държавите членки следва да предвидят възможност за обжалване на акта за предварителна продажба. Държавите членки може да предвидят възможност за спиране на изпълнението на този акт от съда, например когато е необходимо да се защитят законните интереси на засегнатото лице, по-специално когато съществува риск от непоправима вреда. Държавите членки могат също така да предвидят възможността обжалването да поражда суспензивно действие по закон. Държавите членки следва да могат да изискват разходите по управлението на обезпеченото имущество да бъдат начислявани на собственика или действителния собственик на имуществото, например като алтернатива на постановяването на предварителна продажба, в случай на окончателна осъдителна присъда.

- (44) Държавите членки следва да създадат или определят един или повече компетентни органи, които функционират като служби за управление на активи, в ролята на специализирани органи, натоварени с управлението на обезпечено и конфискувано имущество, за да се управлява ефективно обезпеченото имущество преди неговата конфискация и да се запазва стойността му, докато влезе в сила окончателното решение за конфискацията и разпореждането с имуществото въз основа на такова решение. Без да се засягат вътрешните административни структури на държавите членки, службите за управление на активи следва или да бъдат единственият орган, управляващ обезпечено и конфискувано имущество, или да предоставят подкрепа на децентрализирани участници в съответствие с националните управленски структури и да подпомагат съответните органи по отношение на планирането. С настоящата директива не се определя правният или институционалният характер на службите за управление на активи и не се засягат институционалните системи в държавите членки.
- (45) В настоящата директива се зачитат основните права и се спазват принципите, признати от Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“) и Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи (ЕКПЧ), съгласно тълкуването им в съдебната практика на Европейския съд по правата на човека. Настоящата директива следва да се изпълнява в съответствие с тези права и принципи.

- (46) С актовете за обезпечаване и конфискация се оказва значително въздействие върху правата на заподозрените и обвиняемите лица, а в определени случаи и правата на трети страни или други лица, които не са обект на наказателно преследване. В настоящата директива следва да бъдат предвидени конкретни гаранции и средства за правна защита, за да се гарантира защитата на основните права на тези лица при изпълнението на настоящата директива в съответствие с правото на справедлив съдебен процес, правото на ефективни правни средства за защита и презумпцията за невиновност, както е заложено в членове 47 и 48 от Хартата.
- (47) Актовете за обезпечаване, конфискация и предварителна продажба следва съевременно да бъдат сведени до знанието на засегнатото лице без ненужно забавяне. Въпреки това държавите членки следва да могат да предвидят право на компетентните органи да отложат съобщаването на засегнатото лице за актове за обезпечаване поради съображения, свързани с разследването. Целта на съобщаването за тези актове е, наред с другото, да се даде възможност на засегнатото лице да ги оспори. Следователно като общо правило при такова съобщаване следва да се посочват причината или причините за съответния акт. Когато самоличността или местонахождението на засегнатото лице са неизвестни или когато съобщаването на всяко от засегнатите лица би било непропорционална тежест за компетентните органи, следва да е възможно съобщаването да се извърши чрез публично съобщение.

- (48) Засегнатото лице следва да има ефективна възможност да оспори актовете за обезпечаване, конфискация и предварителна продажба. В случай на актове за конфискация, при които са налице всички елементи на престъплението, но е невъзможно да се постанови осъдителна присъда, ответникът следва да има възможност да бъде изслушан преди издаването на акта, когато е възможно. В случай на актове за конфискация съгласно разпоредбите относно разширената конфискация и конфискацията на богатство с неизяснен произход обстоятелствата, които могат да бъдат оспорени от засегнатото лице при оспорване на акта за конфискация пред съд, следва да включват и конкретни факти и налични доказателства, въз основа на които съответното имущество се счита за имущество, придобито чрез престъпно поведение.
- (49) При изпълнението на настоящата директива държавите членки могат да предвидят възможността при изключителни обстоятелства да не се разпорежда или изпълнява конфискация, доколкото в съответствие с националното право това би създавало неоправдани затруднения на засегнатото лице, въз основа на обстоятелствата на съответния отделен случай.
- (50) Въпреки че държавите членки са задължени да гарантират, че лицата, чието имущество е засегнато от мерките, предвидени в настоящата директива, имат право на достъп до адвокат по време на цялото производство по обезпечаване и конфискация, настоящата директива не засяга правилата, приложими за предоставянето на безплатна правна помощ.

- (51) Настоящата директива следва да се изпълнява, без да се засягат директиви 2010/64/ЕС¹⁵, 2012/13/ЕС¹⁶, 2012/29/ЕС¹⁷, 2013/48/ЕС¹⁸, 2014/60/ЕС¹⁹, (ЕС) 2016/343²⁰, (ЕС) 2016/800²¹ и (ЕС) 2016/1919²² на Европейския парламент и на Съвета.

-
- ¹⁵ Директива 2010/64/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 20 октомври 2010 г. относно правото на устен и писмен превод в наказателното производство (ОВ L 280, 26.10.2010 г., стр. 1).
- ¹⁶ Директива 2012/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 г. относно правото на информация в наказателното производство (ОВ L 142, 1.6.2012 г., стр. 1).
- ¹⁷ Директива 2012/29/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления и за замяна на Рамково решение 2001/220/ПВР на Съвета (ОВ L 315, 14.11.2012 г., стр. 57).
- ¹⁸ Директива 2013/48/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2013 г. относно правото на достъп до адвокат в наказателното производство и в производството по европейска заповед за арест и относно правото на уведомяване на трето лице при задържане и на осъществяване на връзка с трети лица и консулски органи през периода на задържане (ОВ L 294, 6.11.2013 г., стр. 1).
- ¹⁹ Директива 2014/60/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. за връщане на паметници на културата, които са незаконно изнесени от територията на държава членка, и за изменение на Регламент (ЕС) № 1024/2012 (ОВ L 159, 28.5.2014 г., стр. 1).
- ²⁰ Директива (ЕС) 2016/343 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 г. относно укрепването на някои аспекти на презумпцията за невиновност и на правото на лицата да присъстват на съдебния процес в наказателното производство (ОВ L 65, 11.3.2016 г., стр. 1).
- ²¹ Директива (ЕС) 2016/800 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2016 г. относно процесуалните гаранции за децата, които са заподозрени или обвиняеми в рамките на наказателното производство (ОВ L 132, 21.5.2016 г., стр. 1).
- ²² Директива (ЕС) 2016/1919 на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2016 г. относно правната помощ за заподозрени и обвиняеми в рамките на наказателното производство и за искани за предаване лица в рамките на производството по европейска заповед за арест (ОВ L 297, 4.11.2016 г., стр. 1).

- (52) Особено важно е защитата на личните данни в съответствие с правото на Съюза да бъде осигурена във връзка с обработването на данни съгласно настоящата директива. Поради това разпоредбите на настоящата директива следва да бъдат приведени в съответствие с Директива (ЕС) 2016/680. По-специално следва да се уточни, че всички лични данни, които се обменят от службите за възстановяване на активи, трябва да останат ограничени до категориите данни, изброени в раздел Б, точка 2 от приложение II към Регламент (ЕС) 2016/794. Директива (ЕС) 2016/680 се прилага за обработването на лични данни от националните компетентни органи, по-специално от службите за възстановяване на активи, за целите на настоящата директива.

- (53) Особено важно е защитата на личните данни, в съответствие с правото на Съюза, да бъде осигурена във връзка с всички форми на обмен на информация съгласно настоящата директива. За тази цел, що се отнася до обработването на лични данни за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания, правилата за защита на данните, установени в Директива (ЕС) 2016/680, се прилагат по отношение на мерките, предприемани съгласно настоящата директива. Директива (ЕС) 2016/680 установява правилата относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от компетентните органи за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания, в съответствие с набор от принципи, свързани с обработването на лични данни, по-специално законосъобразност, справедливост и прозрачност, ограничаване в рамките на целта, свеждане на данните до минимум, точност, ограничаване на съхранението, цялостност и поверителност, както и отчетност. Когато е приложимо, по-специално по отношение на обработването на лични данни от службите за управление на активи за целите на управлението на имущество, се прилагат правилата за защита на данните, установени в Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета²³.

²³ Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

- (54) За една ефективна система за възстановяване се изискват съгласувани усилия от страна на широк кръг от органи, включително правоприлагащите органи, включващи митническите органи, данъчните органи и органите, отговарящи за възстановяване на данъци, до степента, до която те са компетентни по отношение на възстановяването на активи, службите за възстановяване на активи, съдебните органи и органите за управление на активи, включително службите за управление на активи. За да се гарантират координирани действия от страна на всички компетентни органи, е необходимо да се установи по-стратегически подход спрямо възстановяването на активи и да се насърчи по-висока степен на сътрудничество между съответните органи, както и да се получава ясна представа за резултатите от възстановяването на активи. Необходимо е също така да се гарантира по-тясно и по-ефективно сътрудничество между службите за възстановяване на активи и службите за управление на активи и техните колеги в други държави членки. За тази цел държавите членки следва да приемат и редовно да преразглеждат национална стратегия относно възстановяването на активи, съгласно която да се организират действията във връзка с финансови разследвания, обезпечаване и конфискация, управление, и окончателно разпореждане със съответните средства на престъплението, облиги или имущество. Държавите членки могат да решават какъв да бъде подходящият формат на такава стратегия, който да е съобразен с тяхната конституционна рамка. В настоящата директива следва да се определят елементите, които трябва да бъдат включени в тази стратегия, като например описание на ролите и отговорностите на всички компетентни органи, участващи във възстановяването на активи, както и договореностите за координация и сътрудничество между тях, без да се определя конкретният вид информация, която да бъде включена в тази стратегия. Освен това държавите членки следва да предоставят на компетентните органи необходимите ресурси, за да могат ефективно да изпълняват задачите си. Компетентните органи следва да се разглеждат като органите, на които е възложено изпълнението на задачите, посочени в настоящата директива и в съответствие с националните рамки.

- (55) Държавите членки следва да гарантират, че службите за управление на активи и, по целесъобразност, службите за възстановяване на активи, както и другите компетентни органи, изпълняващи функции съгласно настоящата директива, са в състояние бързо да получават информацията, необходима за ефективното управление на обезпечено и конфискувано имущество. За тази цел държавите членки следва да създадат ефективни инструменти, например един или повече регистри на имущество, обезпечено и конфискувано съгласно настоящата директива.
- (56) За да се оценят ефективността и ефикасността на рамката за възстановяване, управление и конфискация на активи, е необходимо да се събере и публикува съпоставим минимален набор от подходящи статистически данни относно обезпечаването, управлението и конфискацията на имущество.
- (57) За да се подпомогне Комисията във връзка с изпълнението на настоящата директива и да се улесни сътрудничеството между службите за възстановяване на активи и службите за управление на активи, както и за да се обменят най-добри практики, следва да се създаде мрежа за сътрудничество в областта на възстановяването и конфискацията на активи. Тази мрежа следва да се състои от представители на службите за възстановяване на активи и службите за управление на активи и следва да се председателства от Комисията и, когато е целесъобразно, от Европол. Комисията би могла да кани представители на Евроюст, Европейската прокуратура и, когато е подходящо, Органа за борба с изпирането на пари да участват в заседанията на тази мрежа.

- (58) Организираните престъпни групи развиват дейност с трансграничен характер и във все по-голяма степен придобиват имущество в държави членки, различни от тези, в които са установени, както и в трети държави. Като се има предвид транснационалното измерение на организираната престъпност, международното сътрудничество е от съществено значение за отнемането на печалбите и конфискацията на финансовите активи, които позволяват на престъпниците да извършват дейността си. По тези причини държавите членки следва да гарантират, че както службите за възстановяване на активи, така и службите за управление на активи си сътрудничат във възможно най-голяма степен със своите колеги в трети държави по отношение на проследяването, установяването и управлението на средства на престъпление, облаги от престъпление или имущество, които са станали или може да станат обект на акт за обезпечаване или конфискация в рамките на производство по наказателни дела. Важно е държавите членки да използват съществуващите рамки за сътрудничество и да се насърчават да изготвят или адаптират съществуващи двустранни споразумения, да се присъединяват към съществуващи многостранни конвенции или при липса на друга договореност да сключват нови двустранни споразумения. По отношение на мерките, предприети в това отношение, се прилагат правилата за защита на данните, установени в Директива (ЕС) 2016/680 и, когато е приложимо, в Регламент (ЕС) 2016/679.

- (59) Службите за възстановяване на активи и службите за управление на активи следва също така тясно да си сътрудничат с органите и агенциите на Съюза, включително Европол, Евроюст и Европейската прокуратура, в рамките на съответните си правомощия и в съответствие с приложимата правна рамка, доколкото това е необходимо за проследяване и установяване на имущество в рамките на трансграничните разследвания, подкрепяни от Европол и Евроюст, или в рамките на разследванията, предприемани от Европейската прокуратура. Държавите членки следва, в съответствие със своите задължения съгласно Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета²⁴, да гарантират, че техните служби за възстановяване на активи изпълняват съответните задължения, определени в Регламент (ЕС) 2017/1939.
- (60) За да се осигури общо разбиране и минимални стандарти за проследяване, установяване, обезпечаване, конфискация и управление на активи, с настоящата директива следва да се определят минимални правила за съответните мерки, както и свързаните с тях гаранции. Приемането на минимални правила не възпрепятства държавите членки да предоставят по-широки правомощия на службите за възстановяване на активи или на службите за управление на активи, да предвиждат по-широкообхватни правила за обезпечаване и конфискация или да предвиждат допълнителни гаранции съгласно националното право, при условие че тези национални мерки и разпоредби не подкопават целта на настоящата директива.

²⁴ Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета от 12 октомври 2017 г. за установяване на засилено сътрудничество за създаване на Европейска прокуратура (ОВ L 283, 31.10.2017 г., стр. 1).

- (61) Тъй като целта на настоящата директива, а именно да се улесни конфискацията на имущество при производства по наказателни дела, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приема мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, установен с член 5 от Договора за Европейския съюз (ДЕС). Съгласно принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.
- (62) Тъй като в настоящата директива се предвижда изчерпателен набор от правила, които биха се припокривали с вече съществуващи правни инструменти, тя следва да замени Съвместно действие 98/699/ПВР на Съвета²⁵, Рамково решение 2001/500/ПВР на Съвета²⁶, Рамково решение 2005/212/ПВР, Решение 2007/845/ПВР и Директива 2014/42/ЕС по отношение на държавите членки, обвързани от настоящата директива.
- (63) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към ДЕС и към ДФЕС, Дания не участва в приемането на настоящата директива и не е обвързана от нея, нито от нейното прилагане.

²⁵ Съвместно действие 98/699/ПВР от 3 декември 1998 г., прието от Съвета на основание член К.3 от Договора за Европейски съюз, относно прането на пари, идентифициране, издирване, замразяване, изземване и конфискация на средствата и облагите от престъпление (ОВ L 333, 9.12.1998 г., стр. 1).

²⁶ Рамково решение на Съвета от 26 юни 2001 г. относно прането на пари, идентифицирането, проследяването, замразяването, изземването и конфискацията на средствата и приходите от престъпна дейност (ОВ L 182, 5.7.2001 г., стр. 1).

- (64) В съответствие с членове 1 и 2 и с член 4а, параграф 1 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към ДЕС и към ДФЕС, и без да се засяга член 4 от посочения протокол, Ирландия не участва в приемането на настоящата директива и не е обвързана от нея, нито от нейното прилагане.
- (65) Европейския надзорен орган по защита на данните беше консултиран в съответствие с член 42, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета²⁷ и прие своето становище на 19 юли 2022 г.²⁸,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

²⁷ Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 39).

²⁸ ОВ С 425, 8.11.2022 г., стр. 2.

Глава I

Общи разпоредби

Член 1

Предмет

С настоящата директива се установяват минимални правила относно проследяването и установяването, обезпечаването, конфискацията и управлението на имущество в производства по наказателни дела.

Настоящата директива се прилага, без да се засягат мерките за обезпечаване и конфискация в производства по граждански или административни дела.

Член 2

Обхват

1. Настоящата директива се прилага за престъпления, попадащи в обхвата на:
 - а) Рамково решение 2008/841/ПВР;
 - б) Директива (ЕС) 2017/541 на Европейския парламент и на Съвета²⁹;
 - в) Директива 2011/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета³⁰;
 - г) Директива 2011/93/ЕС на Европейския парламент и на Съвета³¹;
 - д) Рамково решение 2004/757/ПВР на Съвета³²;

²⁹ Директива (ЕС) 2017/541 на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2017 г. относно борбата с тероризма и за замяна на Рамково решение 2002/475/ПВР на Съвета, и за изменение на Решение 2005/671/ПВР на Съвета (ОВ L 88, 31.3.2017 г., стр. 6).

³⁰ Директива 2011/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 5 април 2011 г. относно предотвратяването и борбата с трафика на хора и защитата на жертвите от него и за замяна на Рамково решение 2002/629/ПВР на Съвета (ОВ L 101, 15.4.2011 г., стр. 1).

³¹ Директива 2011/93/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно борбата със сексуалното насилие и със сексуалната експлоатация на деца, както и с детската порнография и за замяна на Рамково решение 2004/68/ПВР на Съвета (ОВ L 335, 17.12.2011 г., стр. 1).

³² Рамково решение 2004/757/ПВР на Съвета от 25 октомври 2004 г. за установяване на минималните разпоредби относно съставните елементи на наказуемите деяния и прилаганите наказания в областта на трафика на наркотици (ОВ L 335, 11.11.2004 г., стр. 8).

- е) Конвенцията, съставена на основание член К.3, параграф 2, буква в) от Договора за Европейския съюз, за борба с корупцията, в която участват длъжностни лица на Европейските общности или длъжностни лица на държавите – членки на Европейския съюз³³, и Рамково решение 2003/568/ПВР на Съвета³⁴;
- ж) Директива (ЕС) 2018/1673 на Европейския парламент и на Съвета³⁵;
- з) Директива (ЕС) 2019/713 на Европейския парламент и на Съвета³⁶;
- и) Директива 2014/62/ЕС на Европейския парламент и на Съвета³⁷;

³³ ОВ С 195, 25.6.1997 г., стр. 1.

³⁴ Рамково решение 2003/568/ПВР на Съвета от 22 юли 2003 г. относно борбата с корупцията в частния сектор (ОВ L 192, 31.7.2003 г., стр. 54).

³⁵ Директива (ЕС) 2018/1673 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. за борба с изпирането на пари по наказателноправен ред (ОВ L 284, 12.11.2018 г., стр. 22).

³⁶ Директива (ЕС) 2019/713 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г. за борба с измамите със и подправянето на непарични платежни средства и за замяна на Рамково решение 2001/413/ПВР на Съвета (ОВ L 123, 10.5.2019 г., стр. 18).

³⁷ Директива 2014/62/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно защитата по наказателноправен ред на еврото и на другите парични знаци срещу подправяне и за замяна на Рамково решение 2000/383/ПВР на Съвета (ОВ L 151, 21.5.2014 г., стр. 1).

- й) Директива 2013/40/ЕС на Европейския парламент и на Съвета³⁸;
- к) Протокола срещу незаконното производство и трафик с огнестрелни оръжия, техни части и компоненти и боеприпаси към Конвенцията на Организацията на обединените нации срещу транснационалната организирана престъпност³⁹;
- л) Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета⁴⁰;
- м) Директива 2008/99/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁴¹ и Директива 2005/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁴²;
- н) Рамково решение 2002/946/ПВР и Директива 2002/90/ЕО на Съвета;
- о) Директива 2014/57/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁴³;
- п) Директива (ЕС) 2024/...⁺.

2. Настоящата директива се прилага за престъпленията, посочени в член 1, точка 1 от Рамково решение 2008/841/ПВР, извършени в рамките на престъпна организация.

³⁸ Директива 2013/40/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 12 август 2013 г. относно атаките срещу информационните системи и за замяна на Рамково решение 2005/222/ПВР на Съвета (ОВ L 218, 14.8.2013 г., стр. 8).

³⁹ ОВ L 89, 25.3.2014 г., стр. 10.

⁴⁰ Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2017 г. относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза, по наказателноправен ред (ОВ L 198, 28.7.2017 г., стр. 29).

⁴¹ Директива 2008/99/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно защитата на околната среда чрез наказателно право (ОВ L 328, 6.12.2008 г., стр. 28).

⁴² Директива 2005/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 септември 2005 г. относно замърсяването от кораби и относно въвеждането на санкции, включително наказателноправни санкции, за нарушения, свързани със замърсяване (ОВ L 255, 30.9.2005 г., стр. 11).

⁴³ Директива 2014/57/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. относно наказателноправните санкции за пазарна злоупотреба (Директива за пазарната злоупотреба) (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 179).

⁺ ОВ: моля, въведете номера на директивата, която се съдържа в документ PE-CONS 95/23 (2022/0398 (COD)).

3. Настоящата директива се прилага за всички престъпления, посочени в други правни актове на Съюза, ако в тези актове се предвижда, че настоящата директива се прилага за въпросните престъпления.
4. Разпоредбите в глава II относно проследяването и установяването на средства на престъпление, на облаги или на имущество се прилагат за всички престъпления, определени в националното право, за които се предвижда наказание лишаване от свобода или мярка, изискваща задържане с продължителност най-малко една година.

Член 3

Определения

За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

- 1) „облага“ означава всяка икономическа изгода, придобита пряко или косвено чрез престъпление, изразяваща се във всякакъв вид имущество и включваща всяко последващо реинвестиране или преобразуване на преки облаги и всякакви стойностни ползи;
- 2) „имущество“ означава имущество от всякакъв вид, независимо дали е материално или нематериално, движимо или недвижимо, включително криптоактивите и правните документи или инструменти в каквато и да било форма, които доказват право на собственост или други права върху това имущество;
- 3) „средства на престъплението“ означава всяко имущество, което е използвано или се е предвиждало да бъде използвано, по какъвто и да е начин, изцяло или частично, за извършване на престъпление;
- 4) „проследяване и установяване“ означава всяко разследване от страна на компетентни органи за определяне на средства на престъплението, облаги или имущество, които може да са придобити чрез престъпна дейност;
- 5) „обезпечаване“ означава временна забрана за прехвърляне, унищожаване, преобразуване, разпореждане или преместване на имущество, или временно поемане на отговорно пазене или контрол над имущество;

- 6) „конфискация“ означава окончателно отнемане на имущество, постановено от съд във връзка с престъпление;
- 7) „престъпна организация“ означава престъпна организация съгласно определението в член 1, точка 1 от Рамково решение 2008/841/ПВР;
- 8) „жертва“ означава жертва съгласно определението в член 2, параграф 1, буква а) от Директива 2012/29/ЕС, или юридическо лице съгласно определението в националното право, което е претърпяло вреди или икономическа загуба като непосредствена последица от престъпление, попадащо в обхвата на настоящата директива;
- 9) „действителен собственик“ означава действителен собственик съгласно определението в член 3, точка 6 от Директива (ЕС) 2015/849;
- 10) „засегнато лице“ означава:
- а) физическо или юридическо лице, срещу което е постановен акт за обезпечаване или за конфискация;
 - б) физическо или юридическо лице, което притежава имущество, което е обект на акт за обезпечаване или за конфискация;
 - в) трето лице, чиито права във връзка с имуществото, което е обект на акт за обезпечаване или за конфискация, са пряко засегнати от този акт; или
 - г) физическо или юридическо лице, чието имущество е обект на предварителна продажба съгласно член 21 от настоящата директива.

Глава II

Проследяване и установяване

Член 4

Разследвания с цел проследяване на активи

1. За да улеснят трансграничното сътрудничество, държавите членки предприемат мерки, с които да позволят бързото проследяване и установяване на средства на престъплението и облаги или имущество, които вече са станали или може да станат обект на акт за обезпечаване или конфискация в хода на производства по наказателни дела.
2. Имуществото, посочено в параграф 1, включва и имущество, което вече е станало или може да стане обект на акт за обезпечаване или конфискация в съответствие с член 10, параграф 2 от Директива (ЕС) 2024/...⁺.
3. Когато бъде образувано разследване във връзка с престъпление, което може да доведе до значителна икономическа полза, разследванията с цел проследяване на активи съгласно параграф 1 се извършват незабавно от компетентните органи. Държавите членки може да ограничат обхвата на тези разследванията с цел проследяване на активи до разследвания на престъпления, които е вероятно да са били извършени в рамките на престъпна организация.

⁺ ОБ: моля, въведете номера на директивата, която се съдържа в документ PE-CONS 95/23 (2022/0398 (COD)).

Член 5

Служби за възстановяване на активи

1. Всяка държава членка създава поне една служба за възстановяване на активи, за да улесни трансграничното сътрудничество във връзка с разследвания с цел проследяване на активи.
2. Службите за възстановяване на активи изпълняват следните задачи:
 - а) проследяване и установяване на средства на престъплението, облаги или имущество, когато това е необходимо, за да се подпомогнат други национални компетентни органи, които отговарят за разследванията с цел проследяване на активи съгласно параграф 4, или Европейската прокуратура;
 - б) проследяване и установяване на средства на престъпление, облаги или имущество, които са станали или може да станат обект на акт за обезпечаване или конфискация, издаден от компетентен орган в друга държава членка;
 - в) сътрудничество и обмен на информация със службите за възстановяване на активи на други държави членки и с Европейската прокуратура при проследяването и установяването на средства на престъпление, облаги или имущество, които вече са станали или може да станат обект на акт за обезпечаване или акт за конфискация.
3. За да изпълняват задачите си по параграф 2, буква б), службите за възстановяване на активи имат право да поискат от съответните компетентни органи, в съответствие с националното право, да си сътрудничат с тях, когато това е необходимо за проследяването и установяването на средства на престъпление, облаги или имущество;

4. Службите за възстановяване на активи са оправомощени да проследяват и установяват имущество на лица и образувания, спрямо които се прилагат ограничителни мерки на Съюза, когато това е необходимо, за да се улесни разкриването на престъпленията, посочени в член 2, параграф 1, буква п) от настоящата директива, по искане на националните компетентни органи въз основа на данни и разумни основания да се счита, че е извършено престъпление по член 3 от Директива (ЕС) 2024/...⁺. Тези правомощия не засягат съответните процесуални изисквания и гаранции, установени съгласно националното процесуално право, включително правилата относно образуването на наказателно производство или, когато е необходимо, изискването за получаване на съдебно разрешение.

Член 6

Достъп до информация

1. За целите на изпълнението на задачите, посочени в член 5, държавите членки гарантират, че службите за възстановяване на активи имат достъп до информацията, посочена в настоящия член, доколкото тази информация е необходима за проследяването и установяването на средства на престъплението, облаги или имущество.
2. Държавите членки гарантират, че службите за възстановяване на активи имат незабавен и пряк достъп до следната информация, при условие че тази информация се съхранява в централизирани или взаимосвързани бази данни или регистри, съхранявани от публични органи:
 - а) национални регистри на недвижимите имоти или електронни системи за извличане на данни и поземлени и кадастрални регистри;

⁺ ОБ: Моля, въведете номера на директивата в PE-CONS .../... (2022/0398 (COD)).

- б) национални регистри за гражданство и население на физическите лица;
- в) национални регистри на моторни превозни средства, въздухоплавателни средства и плавателни съдове;
- г) търговски регистри, включително бизнес регистри и търговски регистри;
- д) национални регистри на действителните собственици в съответствие с Директива (ЕС) 2015/849 и данни, които са на разположение чрез взаимното свързване на регистрите на действителните собственици в съответствие с посочената директива;
- е) централизирани регистри на банковите сметки в съответствие с Директива (ЕС) 2019/1153.

3. За целите на параграф 1 държавите членки гарантират, че службите за възстановяване на активи могат бързо да получат незабавно и пряко или при поискване следната информация:

- а) фискални данни, включително данни, съхранявани от данъчни и приходни органи;
- б) национални социално-осигурителни данни;
- в) относима информация, която се съхранява от органи, компетентни за предотвратяване, разкриване, разследване или наказателно преследване на престъпления;
- г) информация за ипотеките и заемите;
- д) информация, съдържаща се в базите данни за националната валута и обmena на валута;
- е) информация за ценните книжа;

- ж) митнически данни, включително за трансграничното физическо прехвърляне на парични средства;
- з) информация относно годишните финансови отчети на дружествата;
- и) информация за електронните преводи и салдата по сметките;
- й) информация за сметките за криптоактиви и прехвърлянията на криптоактиви съгласно определението в член 3 от Регламент (ЕС) 2023/1113 на Европейския парламент и на Съвета⁴⁴;
- к) в съответствие с правото на Съюза – данни, съхранявани във Визовата информационна система (ВИС), Шенгенската информационна система от второ поколение (ШИС II), Системата за влизане/излизане (СВИ), Европейската система за информация за пътуванията и разрешаването им (ETIAS) и Европейската информационна система за съдимост за граждани на трети държави (ECRIS-TCN).

4. Когато информацията, посочена в параграфи 2 и 3, не се съхранява в централизирани или взаимосвързани бази данни или регистри, съхранявани от публични органи, държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че службите за възстановяване на активи могат бързо да получат тази информация от съответните институции по друг начин, без затруднения и по установен ред.

⁴⁴ Регламент (ЕС) 2023/1113 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2023 г. относно информацията, придружаваща преводите на средства и прехвърлянията на определени криптоактиви, и за изменение на Директива (ЕС) 2015/849 (ОВ L 150, 9.6.2023 г., стр. 1).

5. Държавите членки може да решат, че за достъп до информацията, посочена в параграф 3, букви а), б) и в), е необходимо мотивирано искане и че това искане може да бъде отхвърлено, ако предоставянето на поисканата информация:
- а) би изложило на риск успешното провеждане на текущо разследване;
 - б) би било явно непропорционално на законните интереси на физическо или юридическо лице по отношение на целите, за които е поискан достъп; или
 - в) би включвало информация, предоставена от друга държава членка или трета държава, и не е възможно да бъде получено съгласие за нейното по-нататъшно предаване.
6. Достъпът до информацията, посочена в настоящия член, не засяга процесуалните гаранции, установени съгласно националното право, включително, когато е необходимо, изискването за получаване на съдебно разрешение.

Член 7

Условия за достъп до информация от страна на службите за възстановяване на активи

1. Достъп до информацията, посочена в член 6, се предоставя въз основа на преценка на всеки отделен случай, само когато получаването на такъв достъп е необходимо и пропорционално за изпълнението на задачите по член 5, като достъпът се предоставя на служители специално определени и упълномощени да имат достъп до такава информация.

2. Държавите членки гарантират, че служителите на службите за възстановяване на активи спазват правилата относно поверителността и професионалната тайна, предвидени в приложимото национално право, както и в достиженията на правото на Съюза в областта на защитата на данните. Държавите членки гарантират, че служителите на службите за възстановяване на активи разполагат с необходимите специализирани умения и способности, за да изпълняват ефективно своите задачи.
3. Държавите членки гарантират, че са въведени подходящи технически и организационни мерки за гарантиране на равнище на сигурност, съответстващо на риска, свързан с обработването на данните, за да могат службите за възстановяване на активи да имат достъп до информацията, посочена в член 6, и да извършват търсене в нея.

Член 8

Мониторинг на достъпа и търсенията на службите за възстановяване на активи

Държавите членки предвиждат водене на записи за дейностите по достъп и търсене, извършвани от службите за възстановяване на активи съгласно настоящата директива, в съответствие с член 25 от Директива (ЕС) 2016/680.

Член 9
Обмен на информация

1. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че техните служби за възстановяване на активи предоставят, по искане на служба за възстановяване на активи в друга държава членка, всякаква информация, до която тези служби за възстановяване на активи имат достъп и която е необходима за изпълнението на предвидените в член 5 задачи на службата за възстановяване на активи, отправила искането за информация (наричана по-нататък „служба за възстановяване на активи, отправила искането“). Могат да се предоставят само категориите лични данни, които са изброени в раздел Б, точка 2 от приложение II към Регламент (ЕС) 2016/794, с изключение на криминалистичната информация за установяване на самоличността, посочена в раздел Б, точка 2, буква в), точка v) от посоченото приложение.

Личните данни, които да бъдат предоставени, се определят за всеки отделен случай, като се вземат предвид потребностите за изпълнението на задачите по член 5 и в съответствие с Директива (ЕС) 2016/680.

2. Когато отправя искане съгласно параграф 1, службата за възстановяване на активи, отправила искането, посочва колкото е възможно по-точно следното:
 - а) предмета на искането;
 - б) причините за искането, включително относимостта на информацията, която се изисква за проследяването и установяването на съответното имущество;
 - в) характера на производството;

- г) вида на престъплението, с което е свързано искането;
- д) връзката между производството и държавата членка, в която се намира службата за възстановяване на активи, до която е отправено искането;
- е) подробности относно набелязаното или търсено имущество, като банкови сметки, недвижими имоти, превозни средства, плавателни съдове, въздухоплавателни средства, дружества и други артикули с висока стойност;
- ж) ако е необходимо за идентификацията на физически или юридически лица, за които се предполага, че са замесени, документи за самоличност, ако са налице, данни като имена, националност, местопребиваване, национални идентификационни номера или номера за социално осигуряване, адреси, дата и място на раждане, дата на регистрация, държава по установяване, акционери, седалище и дъщерни дружества, когато е целесъобразно;
- з) когато е приложимо, причини за спешния характер на искането.

3. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да дадат възможност на своите служби за възстановяване на активи да предоставят информация на служба за възстановяване на активи в друга държава членка, без за целта да е било отправено искане, когато тези служби разполагат с информация относно средства на престъплението, облаги или имущество, която считат за необходима за изпълнението на предвидените в член 5 задачи на службите за възстановяване на активи на съответната друга държава членка. Когато предоставят такава информация, службите за възстановяване на активи посочват причините, поради които предоставената информация се счита за необходима.

4. Освен ако службата за възстановяване на активи, предоставяща информация съгласно параграф 1 или 3, не укаже друго, предоставената информация може да бъде представяна като доказателство пред национален съд или компетентен орган на държавата членка, в която се намира службата за възстановяване на активи, получаваща информацията, в съответствие с предвидените в националното право процедури, включително процедурните правила за допустимост на доказателствата в производства по наказателни дела в съответствие с Хартата на основните права на Европейския съюз и задълженията на държавите членки, предвидени в член 6 от Договора за Европейския съюз.
5. Държавите членки гарантират, че службите за възстановяване на активи имат пряк достъп до мрежовото приложение за защитен обмен на информация (SIENA) и използват полетата, специално предназначени за службите за възстановяване на активи в SIENA, за вписване на информацията, изисквана съгласно параграф 2, или ако е необходимо по изключение, други сигурни канали за обмен на информация съгласно настоящия член.
6. Службите за възстановяване на активи могат да откажат да предоставят информация на службата за възстановяване на активи, отправила искането, ако са налице фактически основания да се предположи, че предоставянето на информацията:
- а) би навредило на основните интереси във връзка с националната сигурност на държавата членка, в която се намира службата за възстановяване на активи, до която е отправено искането;
 - б) би застрашило текущо разследване или оперативно-издирвателна операция или би представлявало непосредствена заплаха за живота или физическата неприкосновеност на дадено лице; или
 - в) би било очевидно непропорционално или несъответстващо на целите, за които е била поискана информацията.

7. Ако служба за възстановяване на активи откаже, съгласно параграф 6, да предостави информация на службата за възстановяване на активи, отправила искане, държавата членка, в която се намира службата за възстановяване на активи, до която е отправено искането, предприема необходимите мерки, за да гарантира, че се посочват причините за отказа и че преди отказа са проведени консултации със службата за възстановяване на активи, отправила искането. Отказите засягат само частта от исканата информация, за която се отнасят основанията, посочени в параграф 6, и не засягат задължението за предоставяне на други части от информацията, когато това е приложимо, в съответствие с настоящата директива.

Член 10

Срокове за предоставяне на информация

1. Държавите членки гарантират, че службите за възстановяване на активи отговарят на искания за информация, отправени съгласно член 9, параграф 1, възможно най-скоро и във всеки случай в следните срокове:
- а) седем календарни дни — за всички искания, които не са спешни;
 - б) осем часа – за спешни искания, свързани с информация, посочена в член 6, която се съхранява в бази данни и регистри, до които тези служби за възстановяване на активи имат пряк достъп;
 - в) три календарни дни – за спешни искания, свързани с информация, до която тези служби за възстановяване на активи нямат пряк достъп.

2. Когато информацията, поискана съгласно параграф 1, буква б), не е пряко достъпна или искането съгласно параграф 1, буква а) налага непропорционална тежест на службата за възстановяване на активи, до която е отправено искането, тази служба за възстановяване на активи може да отложи предоставянето на информацията. В такъв случай службата за възстановяване на активи, до която е отправено искането, незабавно информира за това отлагане службата за възстановяване на активи, отправила искането, и предоставя исканата информация възможно най-скоро и в рамките на седем дни от първоначалния срок, определен съгласно параграф 1, буква а), или в рамките на три дни от първоначалния срок, определен съгласно параграф 1, букви б) и в).
3. Сроковете, посочени в параграф 1, започват да текат веднага след получаване на искането за информация.

Глава III

Обезпечаване и конфискация

Член 11 *Обезпечаване*

1. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да дадат възможност за обезпечаване на имущество, необходимо за гарантиране на евентуална конфискация на това имущество съгласно членове 12—16. Мерките за обезпечаване се състоят от актове за обезпечаване и незабавно действие.
2. Незабавно действие се предприема при необходимост, за да се запази имуществото до издаването на акт за обезпечаване. Когато незабавното действие не е под формата на акт за обезпечаване, държавите членки ограничават времевата валидност на незабавното действие.
3. Без да се засягат правомощията на други компетентни органи, държавите членки дават възможност на службите за възстановяване на активи да предприемат незабавни действия съгласно параграф 2, когато съществува непосредствен риск от изчезване на имуществото, което тези служби са проследили и установили при изпълнението на задачите си съгласно член 5, параграф 2, буква б). Валидността на тези незабавни действия не надвишава седем работни дни.
4. Държавите членки гарантират, че мерките за обезпечаване се предприемат само от компетентен орган и че основанията за тези мерки са изложени в съответното решение или са записани в досието по случая, ако мярката за обезпечаване не е разпоредена в писмена форма.

5. Актът за обезпечаване остава в сила само докато е необходимо за запазване на имуществото с оглед на евентуална последваща конфискация. Обезпечено имущество, което впоследствие не се конфискува, се освобождава без ненужно забавяне. Условиата или процесуалните правила, съгласно които се освобождава това имущество, се определят от националното право.

Член 12

Конфискация

1. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да дадат възможност за пълна или частична конфискация на средства на престъплението и облаги, придобити от престъпление, при наличие на окончателна осъдителна присъда, която може да бъде постановена и в отсъствието на подсъдимия.
2. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да дадат възможност за конфискация на имущество, чиято стойност съответства на средствата на престъплението или облагите, придобити от престъпление, при наличие на окончателна осъдителна присъда, която може да бъде постановена и в отсъствието на подсъдимия. Такава конфискация може да бъде допълнителна или алтернативна мярка на конфискацията съгласно параграф 1.

Член 13

Конфискация по отношение на трети страни

1. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да дадат възможност за конфискация на облаги или друго имущество, чиято стойност съответства на облаги, които пряко или косвено са били прехвърлени от заподозряно или обвиняемо лице на трети страни, или които трети страни са придобили от заподозряно или обвиняемо лице.

Конфискацията на облагите или на друго имущество, както е посочено в първа алинея, е възможна, когато въз основа на конкретните факти и обстоятелства по случая национален съд се е убедил, че съответните трети страни са знаели или е трябвало да знаят, че целта на прехвърлянето или придобиването е била да се избегне конфискация. Тези факти и обстоятелства включват следното:

- а) прехвърлянето или придобиването е извършено безвъзмездно или срещу сума, която е явно непропорционална на пазарната стойност на имуществото, или
 - б) имуществото е прехвърлено на тясно свързани страни, като същевременно е останало под действителния контрол на заподозряното или обвиняемото лице.
2. Параграф 1 не засяга правата на добросъвестни трети страни.

Член 14
Разширена конфискация

1. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да дадат възможност за пълна или частична конфискация на имущество, принадлежащо на осъдено за престъпление лице, когато извършеното престъпление е вероятно да доведе, пряко или косвено, до икономическа полза и когато националният съд е убеден, че имуществото е придобито чрез престъпно поведение.
2. Когато се определя дали въпросното имущество е придобито чрез престъпно поведение, се вземат предвид всички обстоятелства по случая, включително конкретните факти и наличните доказателства, като например, че стойността на имуществото е непропорционална на законните доходи на осъденото лице.
3. За целите на настоящия член понятието „престъпление“ включва най-малкото престъпленията, посочени в член 2, параграфи 1 – 3, когато тези престъпления се наказват с лишаване от свобода с максимален срок от най-малко четири години.

Член 15

Неоснована на присъда конфискация

1. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да дадат възможност, при посочените в параграф 2 от настоящия член условия, за конфискация на средства на престъплението, облаги или имущество съгласно член 12, или облаги или имущество, които са били прехвърлени на трети страни, както е посочено в член 13, когато е било образувано наказателно производство, но то не е можело да бъде продължено поради едно или няколко от следните обстоятелства:
 - а) болест на заподозряното или обвиняемото лице;
 - б) укриване на заподозряното или обвиняемото лице;
 - в) смърт на заподозряното или обвиняемото лице;
 - г) давностният срок за съответното престъпление, предвиден в националното право, е под 15 години и е изтекъл след образуването на наказателното производство.
2. Конфискацията без предходна осъдителна присъда съгласно настоящия член се ограничава до случаите, в които, ако не бяха настъпили обстоятелствата, посочени в параграф 1, съответното наказателно производство е можело да приключи с осъдителна присъда, най-малко за престъпления, които могат да доведат, пряко или косвено, до значителна икономическа полза, и когато националният съд се е убедил, че средствата на престъплението, облагите или имуществото, които трябва да бъдат конфискувани, са придобити чрез въпросното престъпление или са пряко или косвено свързани с него.

Член 16

Конфискация на богатство с неизяснен произход, свързано с престъпно поведение

1. В случаите, когато в съответствие с националното право мерките за конфискация по членове 12 – 15 не могат да бъдат приложени, държавите членки предприемат необходимите мерки, за да дадат възможност за конфискация на имущество, установено в контекста на разследване във връзка с престъпление, при условие че националният съд се е убедил, че установеното имущество е придобито чрез престъпно поведение, осъществено в рамките на престъпна организация, и това поведение може да доведе, пряко или косвено, до значителна икономическа полза.
2. Когато се определя дали имуществото, посочено в параграф 1, следва да бъде конфискувано, се вземат предвид всички обстоятелства по случая, включително наличните доказателства и конкретните факти, които може да включват:
 - а) това, че стойността на имуществото е съществено непропорционална на законните доходи на засегнатото лице;
 - б) това, че няма правдоподобен законен източник на имуществото;
 - в) това, че засегнатото лице е свързано с лица, които имат връзка с престъпна организация.
3. Параграф 1 не засяга правата на добросъвестни трети страни.

4. За целите на настоящия член понятието „престъпление“ включва престъпленията, посочени в член 2, параграфи 1 – 3, когато тези престъпления се наказват с лишаване от свобода с максимален срок от най-малко четири години.
5. Държавите членки може да предвидят, че конфискацията на богатство с неизяснен произход в съответствие в настоящия член се извършва само когато имуществото, което трябва да бъде конфискувано, е било обезпечено преди това в контекста на разследване във връзка с престъпление, извършено в рамките на престъпна организация.

Член 17

Ефективна конфискация и изпълнение

1. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да дадат възможност за проследяване и установяване на имущество, което трябва да бъде обезпечено и конфискувано, дори след окончателна осъдителна присъда за престъпление или след производство за конфискация съгласно членове 15 и 16.
2. За целите на параграф 1 държавите членки гарантират, че компетентните органи могат да използват инструменти за проследяване и установяване, които са също толкова ефективни, колкото и наличните за проследяване и обезпечаване на активи съгласно глава II от настоящата директива.
3. Държавите членки могат да сключват с други държави членки споразумения за споделяне на разходите във връзка с изпълнението на актове за обезпечаване и конфискация.

Член 18

Обезщетяване на жертвите

1. Държавите членки предприемат подходящи мерки, за да гарантират, че когато в резултат на престъпление жертвите предявяват претенции срещу лицето, което е обект на мярка за конфискация, предвидена в настоящата директива, тези претенции се вземат предвид в рамките на съответното производство за проследяване, обезпечаване и конфискация на активи.
2. Държавите членки дават възможност на компетентните органи, които отговарят за разследванията с цел проследяване на активи съгласно член 4, при поискване да предоставят на органите, отговорни за вземането на решения по искове за връщане и обезщетение или за изпълнението на такива решения, всякаква информация за установените активи, която може да е от значение за целите на тези искове. Държавите членки могат също така да дадат възможност на компетентните органи, които отговарят за разследванията с цел проследяване на активи съгласно член 4, да предоставят тази информация, без да е отправено такова искане.
3. Държавите членки гарантират, че службите за възстановяване на активи могат да проследяват и установяват средства на престъплението и облаги или имущество, които вече са станали или могат да станат обект на решение за обезщетяване или за връщане на имущество на жертва, най-малкото когато службите за възстановяване на активи действат в контекста на трансгранични случаи в съответствие с член 5, параграф 2, буква б) и когато решението е постановено от компетентен по наказателноправни въпроси съд в друга държава членка в хода на наказателното производство.

4. Когато жертвата има право на връщане на имущество, което е или може да стане обект на мярка за конфискация, предвидена в настоящата директива, държавите членки предприемат необходимите мерки за връщане на съответното имущество на жертвата съгласно условията, определени в член 15 от Директива 2012/29/ЕС.
5. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че изпълнението на мерките за конфискация, предвидени в настоящата директива, не засяга правата на жертвите да получат обезщетение. Държавите членки могат да решат да ограничат тези мерки до ситуации, в които законните активи на извършителя на престъплението не са достатъчни за покриване на общия размер на обезщетението.

Член 19

Последващо използване на конфискуваното имущество

1. Държавите членки се насърчават да предприемат необходимите мерки, за да се даде възможност за използване на конфискуваното имущество, когато е целесъобразно, за цели от обществен интерес или за социални цели.
2. Без да се засяга приложимото международно право, държавите членки могат да използват средствата на престъплението, облагите или имуществото, конфискувани във връзка с престъпленията, посочени в Директива (ЕС) .../...⁺, за принос към механизми за подкрепа на трети държави, засегнати от ситуации, в отговор на които Съюзът е приел ограничителни мерки, по-специално в случаи на агресивна война. Комисията може да предостави насоки относно способите за осъществяването на този принос.

⁺ ОБ: моля, въведете номера на директивата, която се съдържа в документ PE-CONS 95/23 (2022/0398 (COD)).

Глава IV

Управление

Член 20

Управление на активи и планиране

1. Държавите членки приемат подходящи мерки, за да гарантират ефективното управление на субекти, например предприятия, чиято дейност трябва да бъде запазена.
2. Държавите членки се насърчават да предприемат подходящи мерки, за да предотвратят придобиването на имуществото при разпореждането с него вследствие на акт за конфискация, от лица, осъдени в наказателното производство, по което е било обезпечено имуществото.
3. Държавите членки гарантират ефикасното управление на обезпеченото и конфискуваното имущество до разпореждането с него вследствие на окончателен акт за конфискация.
4. Държавите членки гарантират, че когато е оправдано от естеството на имуществото, компетентните органи, отговарящи за управлението на обезпеченото имущество, оценяват конкретните обстоятелства във връзка с имуществото, което може да стане обект на акт за конфискация, за да сведат до минимум прогнозните разходи за управление и за да запазят стойността на това имущество до разпореждането с него. Тази оценка се извършва при подготовката или най-късно, без ненужно забавяне, след изпълнението на акта за обезпечаване.

5. Държавите членки могат да изискват разходите за управление на обезпечено имущество да се начисляват, поне частично, на действителния собственик.

Член 21

Предварителни продажби

1. Държавите членки гарантират, че имуществото, предмет на акт за обезпечаване, може да бъде прехвърлено или продадено преди издаването на окончателен акт за конфискация при едно или повече от следните обстоятелства:
 - а) имуществото, предмет на обезпечаване, е нетрайно или бързо се амортизира;
 - б) разходите за съхраняване или поддръжка на имуществото са непропорционални на неговата пазарна стойност;
 - в) управлението на имуществото изисква специални условия и експертен опит, който е трудно достъпен.
2. Държавите членки гарантират, че интересите на засегнатото лице се вземат предвид при издаването на акт за предварителна продажба, включително дали продаваното имущество е лесно заместимо. С изключение на случаите, когато засегнатото лице се е укрило или не може да бъде открито, държавите членки гарантират, че засегнатото лице е уведомено и, освен в спешни случаи, му е предоставена възможност да бъде изслушано преди продажбата. На засегнатото лице се дава възможност да поиска продажбата на имуществото.

3. Приходите от предварителните продажби са обезпечени до постановяване на съдебно решение относно конфискацията.

Член 22

Служби за управление на активи

1. Всяка държава членка създава или определя поне един компетентен орган, който функционира като служба за управление на активи за целите на управлението на обезпечено и конфискувано имущество до разпореждането с това имущество вследствие на окончателен акт за конфискация.
2. Службите за управление на активи имат следните задачи:
 - а) да гарантират ефективното управление на обезпечено и конфискувано имущество, чрез пряко управление на обезпечено и конфискувано имущество или чрез предоставяне на подкрепа и експертен опит на други компетентни органи, отговарящи за управлението на обезпечено и конфискувано имущество и планирането в съответствие с член 20, параграф 4;
 - б) да си сътрудничат с други компетентни органи, отговарящи за проследяването и установяването, обезпечаването и конфискацията на имущество съгласно настоящата директива;
 - в) да си сътрудничат с други компетентни органи, отговарящи за управлението на обезпечено и конфискувано имущество при трансгранични случаи.

Глава V

Предпазни мерки

Член 23

Задължение за информиране на засегнатите лица

Държавите членки гарантират, че на засегнатото лице се съобщава без ненужно забавяне за актовете за обезпечаване, посочени в член 11, актовете за конфискация, посочени в членове 12 – 16, и актовете за продажба, посочени в член 21. В тези актове се посочват причините за мярката, както и правата и средствата за правна защита, с които разполага засегнатото лице съгласно член 24. Държавите членки могат да предвидят, че компетентните органи имат право да отлагат съобщаването на засегнатото лице за актовете за обезпечаване, толкова дълго, колкото е необходимо, за да се избегне застрашаването на наказателното разследване.

Член 24

Средства за правна защита

1. Държавите членки гарантират, че лицата, засегнати от актовете за обезпечаване съгласно член 11 и актовете за конфискация съгласно членове 12 – 16, имат право на ефективни средства за правна защита и на справедлив съдебен процес, за да защитават правата си.

2. Държавите членки гарантират, че правата на защита, включително правото на достъп до досието, правото на изслушване по правни и фактически въпроси и, когато е приложимо, правото на устен и писмен превод, са гарантирани на засегнатите лица, които са заподозрени или обвиняеми, или на лица, които са засегнати от конфискация съгласно член 16.

Държавите членки могат да предвидят, че и други засегнати лица имат правата по първа алинея. Държавите членки предвиждат, че другите засегнати лица имат право на достъп до досието и право на изслушване по правни и фактически въпроси, както и всякакви други процесуални права, които са необходими за ефективното упражняване на правото им на ефективни средства за правна защита. Правото на достъп до досието може да бъде ограничено до документите, свързани с мярката за обезпечаване или конфискация, при условие че засегнатите лица имат достъп до документите, необходими за упражняване на правото им на ефективни средства за правна защита.

3. Държавите членки предвиждат ефективна възможност за лицето, чието имущество е засегнато, да оспори акта за обезпечаване по член 11 пред съд в съответствие с процедурите, предвидени в националното право. Когато актът за обезпечаване е издаден от компетентен орган, различен от съдебен орган, националното право може да предвижда, че такъв акт първо трябва да бъде представен за потвърждаване или преглед пред съдебен орган, преди да може да бъде оспорван пред съд.
4. Когато заподозряното или обвиняемото лице се е укрило, държавите членки предприемат всички разумни стъпки, за да осигурят ефективна възможност за упражняване на правото на оспорване на акта за конфискация, и изискват съответното лице да бъде призовано в производството по конфискация или да бъдат положени разумни усилия да се информира това лице, че е образувано такова производство.

5. Държавите членки предвиждат ефективна възможност за лицето, чието имущество е засегнато, да оспори пред съд акта за конфискация съгласно членове 12 – 16, включително съответните обстоятелства по делото и наличните доказателства, въз основа на които са направени констатациите, в съответствие с процедурите, предвидени в националното право.
6. Държавите членки предвиждат ефективна възможност за засегнатото лице да оспори акт за предварителна продажба съгласно член 21 и предоставят на засегнатото лице всички процесуални права, необходими за упражняване на правото му на ефективни правни средства за защита. Държавите членки предвиждат възможността съдът да спре изпълнението на такъв акт за продажба, ако в противен случай би имало непоправима вреда за засегнатото лице.
7. Трети лица имат право да претендират за право на собственост или други вещни права, включително в случаите, посочени в член 13.
8. Лицата, засегнати от мерките, предвидени в настоящата директива, имат право на достъп до адвокат за цялата продължителност на производството по обезпечаване и конфискация. Съответните лица се уведомяват за това право.

Глава VI

Стратегическа рамка за възстановяване на активи

Член 25

Национална стратегия за възстановяване на активи

1. Държавите членки приемат до ... [шест месеца от изтичане на срока за транспониране на настоящата директива] национална стратегия относно възстановяването на активи и я актуализират на редовни интервали от не повече от пет години.
2. Стратегията, посочена в параграф 1, включва:
 - а) елементи, отнасящи се до приоритетите на националната политика в тази област, и целите и мерките за тяхното постигане;
 - б) ролята и отговорностите на компетентните органи, включително механизмите за координация и сътрудничество между тях;
 - в) ресурсите;
 - г) обучението;
 - д) мерките, които трябва да се предприемат, когато е приложимо, по отношение на използването на конфискуваните активи в обществен интерес или за социални цели;

- е) дейностите, които следва да се предприемат за сътрудничество с трети държави;
- ж) механизмите, позволяващи редовна оценка на резултатите.

3. Държавите членки съобщават на Комисията своите стратегии и всички техни актуализации в рамките на три месеца от приемането им.

Член 26

Ресурси

Държавите членки гарантират, че службите за възстановяване на активи и службите за управление на активи, изпълняващи задачи съгласно настоящата директива, разполагат с подходящо квалифицирани служители и подходящи финансови, технически и технологични ресурси, необходими за ефективното изпълнение на техните функции, свързани с изпълнението на настоящата директива. Без да се засягат независимостта на съдебната власт и различията в нейната организация в Съюза, държавите членки гарантират, че служителите, участващи в установяването, проследяването, възстановяването и конфискацията на активи, имат възможността да участват в специализирано обучение и обмен на най-добри практики.

Член 27

Ефективно управление на обезпечено и конфискувано имущество

1. За целите на управление на обезпеченото и конфискуваното имущество държавите членки гарантират, че службите за управление на активи и по целесъобразност службите за възстановяване на активи, както и другите компетентни органи, изпълняващи задачи съгласно настоящата директива, могат бързо да получат информация относно обезпеченото и конфискуваното имущество, което трябва да бъде управлявано съгласно настоящата директива. За тази цел държавите членки създават ефективни инструменти за управление на обезпеченото или конфискувано имущество, например един централен регистър или други регистри на имущество, обезпечено и конфискувано съгласно настоящата директива.
2. За целите на параграф 1 държавите членки гарантират, че може да бъде получена информация за следното:
 - а) имуществото, предмет на акт за обезпечаване или акт за конфискация и което трябва да бъде управлявано съгласно член 20, параграф 3 до разпореждането с него вследствие на окончателен акт за конфискация, включително данни, които позволяват установяване на имуществото;
 - б) прогнозната или, когато е подходящо, действителната стойност на имуществото към момента на обезпечаването, конфискацията и разпореждането с него;

- в) собственика на имуществото, включително действителния собственик, когато такава информация е налична;
- г) референтният номер на националното досие на производството, свързано с имуществото.

3. Когато държавите членки създават регистър на обезпеченото и конфискуваното имущество съгласно параграф 1, те следва да гарантират, че органите, които имат достъп до регистъра, могат да търсят и получават информация за наименованието на органа, който въвежда информацията в регистъра, и за уникалния потребителски идентификатор на служителя, който е въвел информацията в регистъра.
4. Когато държавите членки създават регистър на обезпеченото и конфискуваното имущество в съответствие с параграф 1 от настоящия член, те гарантират, че информацията, посочена в параграф 2 от настоящия член, се съхранява само докато е необходимо за целите на воденето на запис и преглед на имуществото, което е обезпечено, конфискувано или под управление, и най-много до датата на разпореждането с него, или за целите на предоставянето на годишните статистически данни, посочени в член 28.
5. Когато държавите членки създават регистър на обезпеченото и конфискуваното имущество съгласно параграф 1, те гарантират, че всички лични данни, съхранявани в регистъра, са достъпни и може да бъдат използвани за целите на обезпечаването, конфискацията и управлението на средствата на престъплението, облагите или имуществото, които вече са или може да станат обект на акт за конфискация, в съответствие с приложимите правила за защита на данните.

6. Когато държавите членки създават регистър на обезпеченото и конфискуваното имущество съгласно параграф 1, те гарантират, че са въведени подходящи технически и организационни мерки, за да се гарантира сигурността на данните, съдържащи се в регистрите на обезпеченото и конфискуваното имущество, и определят компетентния орган или компетентните органи, отговарящи за управлението на регистрите и за изпълнението на задачите на администратора, определени в приложимите правила за защита на данните.

Член 28

Статистика

Държавите членки редовно събират от съответните органи и поддържат изчерпателни статистически данни с цел преглед на ефективността на своите системи за конфискация. Събраните статистически данни за предходната календарна година се изпращат ежегодно на Комисията до 31 декември и включват:

- а) броя на изпълнените актове за обезпечаване;
- б) броя на изпълнените актове за конфискация;
- в) предполагаемата стойност на имуществото, обезпечено с оглед на евентуална последваща конфискация, към момента на обезпечаването;
- г) предполагаемата стойност на възстановеното имущество към момента на конфискацията;
- д) броя на исканията за изпълнение в друга държава членка на актове за обезпечаване;

- е) броя на исканията за изпълнение в друга държава членка на актове за конфискация;
- ж) стойността или предполагаемата стойност на възстановеното имущество след изпълнение в друга държава членка.
- з) съпоставка на стойността на конфискуваното имущество със стойността му към момента на обезпечаване, когато информацията е налична на централно равнище;
- и) разбивка на бройките и стойностите, свързани с букви б) и г) по видове конфискация, когато информацията е налична на централно равнище;
- й) броя на предварителните продажби, когато информацията е налична на централно равнище;
- к) стойността на имуществото, предназначено за повторно използване за социални цели.

Глава VII

Сътрудничество

Член 29

Мрежа за сътрудничество в областта на възстановяването и конфискацията на активи

1. Комисията създава мрежа за сътрудничество в областта на възстановяването и конфискацията на активи, която да улеснява сътрудничеството между службите за възстановяване на активи и службите за управление на активи, и сътрудничеството с Европол, във връзка с изпълнението на настоящата директива, както и да консултира Комисията и да предоставя възможност за обмен на най-добри практики във връзка с изпълнението на настоящата директива.
2. Комисията може да кани представители на Евроюст, на Европейската прокуратура и, когато е подходящо, на Органа за борба с изпирането на пари да участват в заседанията на мрежата, посочена в параграф 1.

Член 30

Сътрудничество с органите и агенциите на Съюза

1. Службите за възстановяване на активи на държавите членки, в рамките на съответните си правомощия и в съответствие с приложимата правна уредба, работят в тясно сътрудничество с Европейската прокуратура за улесняване на установяването на средствата на престъпление, облагите или имуществото, които са станали или може да станат обект на акт за обезпечаване или конфискация в рамките на производства по наказателни дела за престъпления, попадащи в обхвата на компетентност на Европейската прокуратура.

2. Службите за възстановяване и службите за управление на активи си сътрудничат с Европол и Евроюст, в съответствие с техните области на компетентност, за улесняване на установяването на средствата на престъпление, облагите или имуществото, които са станали или може да станат обект на акт за обезпечаване или конфискация, издаден от компетентен орган в хода на производства по наказателни дела, с цел улесняване на управлението на обезпечените и конфискуваните активи.

Член 31

Сътрудничество с трети държави

1. Държавите членки гарантират, че службите за възстановяване на активи си сътрудничат, в рамките на международната правна уредба, с колегите си в трети държави във възможно най-голяма степен и при спазване на приложимата правна уредба за защита на данните, за целите на изпълнението на задачите съгласно член 5.
2. Държавите членки гарантират, че службите за управление на активи си сътрудничат, в рамките на международната правна уредба, с колегите си в трети държави във възможно най-голяма степен и при спазване на приложимата правна рамка за защита на данните, за целите на изпълнението на задачите съгласно член 22.

Глава VIII

Заключителни разпоредби

Член 32

Определени компетентни органи и звена за контакт

1. Държавите членки информират Комисията относно органа или органите, определени да изпълняват задачите, предвидени в членове 5 и 22.
2. Държавите членки определят най-много две звена за контакт, които да улесняват сътрудничеството при трансгранични случаи между службите за възстановяване на активи и най-много две звена за контакт, които да улесняват сътрудничеството между службите за управление на активи. Не е необходимо самите звена за контакт да бъдат натоварени със задачите съгласно член 5 или член 22.
3. Най-късно до [6 месеца от изтичането на срока за транспониране на настоящата директива] държавите членки уведомяват Комисията за компетентния орган или компетентните органи и, ако е относимо, за звената за контакт, посочени съответно в параграфи 1 и 2.
4. Най-късно до [6 месеца от изтичането на срока за транспониране на настоящата директива] Комисията създава онлайн регистър, в който се посочват всички компетентни органи и определеното звено за контакт за всеки компетентен орган. Комисията публикува и редовно актуализира на своя уебсайт списъка на органите, посочени в параграф 1.

Член 33

Транспониране

1. Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, най-късно до ... [датата на влизане в сила на настоящата директива + 30 месеца]. Те незабавно информират Комисията за това.

Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите членки.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на разпоредбите от националното законодателство, които приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 34

Докладване

1. До ... [две години от изтичането на срока за транспониране на настоящата директива] Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за оценка на изпълнението на настоящата директива.

2. До ... [пет години от изтичането на срока за транспониране на настоящата директива] Комисията представя доклад на Европейския парламент и на Съвета, в който се оценява настоящата директива. Комисията взема предвид информацията, предоставена от държавите членки, както и всяка друга относима информация, свързана с транспонирането и изпълнението на настоящата директива. Въз основа на тази оценка Комисията взема решение за подходящи последващи действия, включително, ако това е необходимо, законодателно предложение.

Член 35

Връзка с други инструменти

Настоящата директива не засяга Директива (ЕС) 2019/1153.

Член 36

*Замяна на Съвместно действие 98/699/ПВР,
рамкови решения 2001/500/ПВР и 2005/212/ПВР,
Решение 2007/845/ПВР и Директива 2014/42/ЕС*

1. Съвместно действие 98/699/ПВР, рамкови решения 2001/500/ПВР и 2005/212/ПВР, Решение 2007/845/ПВР и Директива 2014/42/ЕС се заменят по отношение на държавите членки, обвързани от настоящата директива, без да се засягат задълженията на тези държави членки по отношение на датата на транспониране на тези инструменти в националното право.

2. По отношение на държавите членки, обвързани от настоящата директива, позоваванията на инструментите, посочени в параграф 1, се тълкуват като позовавания на настоящата директива.

Член 37

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 38

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите членки в съответствие с Договорите.

Съставено в Страсбург на

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател